

A FÉMIPARBAN IS AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS FELÉ FORDUL A FIGYELEM

Generációváltás

Norbert Rethmann: Vállalni a kihívásokat

Természetvédelem

A NABU az újrahasznosítást szorgalmazza

Politika

Mérlegen a koalíciós szerződés

Vízgazdálkodás

Vízből származó energia

Tartalom

GENERÁCIÓVÁLTÁS

A családi vezetés alatt álló RETHMANN-csoport felügyelőtanácsának 2009. szeptember 21-i rendes ülésén a fiatalítás szellemében Norbert Rethmann a felügyelőtanács elnöki feladatokat átadta fiának, Dr. Martin Rethmannnak. A REMONDIS aktuális beszámol a vállalat vezetőségében történt változásokról. **4. oldal**

TERMÉSZETVÉDELEM

A NABU (Naturschutzbund Deutschland e.V. - Német Környezetvédelmi Szövetség) számára a hulladékmenyiség csökkentése és az újrahasznosítás jelentős növelése már nem a jövő zenéje. Már ma is képesek vagyunk arra, hogy a természeti erőforrásokat hatékonyan felhasználó, újrahasznosítható, hosszú élettartamú termékeket állítsunk elő. A többször használatos (betétdíjas) rendszerek mellett a haszonanyagok újrahasznosítása is jelentős távlatokat nyit az újrahasznosítást céljaul tűző társadalom előtt. Ezért szeretné a NABU elnöke, Olaf Tschimpke, ha az újrahasznosításos gazdálkodás több támogatást kapna. **6. oldal**

POLITIKA

Az új kormány koalíciós szerződése még sok kérdést nyitva hagyott. A REMONDIS aktuális Andreas Bankampot, a REMONDIS ügyvezetőjét és a BDE alelnökét a szerződés legfontosabb pontjairól kérdezte, és arról, hogy a víz- és újrahasznosításos gazdálkodási ágazat mit vár az új német kormánytól. **10. oldal**

AKTUÁLIS

- 4 Megfelelni a kihívásoknak és vállalkozó szellemben cselekedni
- 6 Az újrahasznosítás tulajdonképp a környezetvédelem gyakorlati megvalósítása
- 9 Új energiaforrás a közúti közlekedésben
- 10 Eljött a tettek ideje
- 13 Modern újrahasznosításos gazdálkodás a fővárosból az egész ország számára
- 14 Tiszta víz az indiai nagyiparnak
- 16 Egyértelműen megszüntették az európai jogszabályokat
- 18 Magyarország: Válaszúton a kettős rendszerek
- 19 A REMONDIS új, EU-konform lerakót nyit Magyarországon
- 20 Növekvő képviselő a világ túloldalán
- 21 Gifhorn járás és a REMONDIS együttesen üzemeltet blokkerőművet a wesendorfi lerakóhelyen
- 21 Szaktudásunk a egyiptomi vízgazdálkodás szolgálatában

REMONDIS I VÍZGAZDÁLKODÁS

- 22 Felkészülten a jövőbe
- 24 Vízből származó energia

REMONDIS I ÚJRAHASZNOSÍTÁSON ALAPULÓ GAZDÁLKODÁS

- 26 A TSR a növekedést választja
- 28 Háromszor világosabb, háromszor tisztább!
- 30 Célegyenesben az elektronikus igazolási eljárásrend
- 32 Örökzöld klasszikus
- 33 A szakképzés távlatokat nyit
- 34 Álomcsapat a dokumentumlogisztikában
- 36 Elhagyott ugarból teljes értékű házhelyek
- 38 Szerkezetváltás Törökországban
- 40 A REMONDIS aranyérmét és kitüntetését kapott
- 40 A REMONDIS új lerakatot nyit Dél-Ausztráliában
- 41 Két nemzet mozgalmas történelme
- 41 A REMONDIS leányvállalata, a WAL-Betrieb kapta az üzemeltetési megbízást az Elba-menti Mühlbergben

EMBEREK

- 42 Munkatársunk a kezdetektől fogva
- 43 Életképek

Impresszum

Kiadó: REMONDIS AG & Co. KG, Brunnenstraße 138, D-44536 Lünen
 Telefon: +49 2306 106-515, Telefax: +49 2306 106-530, www.remondis.com, info@remondis.com
 Főszerkesztő: Michael Schneider
 Nyomdai előkészítés: www.atelier-14.de Nyomdai előállítás: Lonnemann, Selm

SZERKESZTŐSÉGI JEGYZET

Kedves Olvasók!

A német választópolgárok többsége a szeptemberben megtartott szövetségi parlamenti választásokon a kereszténydemokrata-liberális koalíció mellett döntött. Az új kormány óriási kihívások előtt áll. Az a feladat, hogy egyszerre legyenek képesek a német államháztartás helyzetét rendezni, és a gazdaság javítására megfelelő élénkítő programokat biztosítani. A további gazdasági fejlődés szempontjából ez alapvető jelentőségű. Emellett fontos döntéseket kell meghozniuk a német törvények EU-jogrendhez való igazítása terén. Ez jelentős mértékben vonatkozik a víz- és újrahasznosításos hulladékgazdálkodás területére. Az ipar és a települések szolgáltatójaként ágazatunk erősen függ a jövőbeni fellendüléstől, az EU hulladékügyi keretirányelvének konzekvens betartásától és az igazságos adózás biztosításától. Csak akkor tudnak a begyűjtési és hasznosítási arányok megfelelően növekedni, ha ipari ügyfeleink jó gazdasági helyzetben lesznek, és a termelés szintje stabilizálódik. Ha a garantált hatásfokkal működő, termikus hasznosítást lehetővé tevő üzemek megújuló energiaforrásként elismerést nyernének az új hulladékügyi hierarchián belül, az szintén hozzájárulna a gazdasági tervezhetőség biztonságának növeléséhez.

Az adózás egyenlőségének javítására irányuló első lépést az új kormánykoalíció már az októberi koalíciós tárgyalásokon előrevetítette. Az EU és a magángazdasági szféra sürgetésére végre várható a köztulajdonú kommunális szolgáltatók adókedvezményének eltörlése. Ezzel az egyébként régóta igen esedékes rendelkezéssel a német víz- és újrahasznosításos gazdálkodási ágazatban közelebb jutnánk a települési és a magántulajdonú vállalatok közötti igazságos versenyhelyzet kialakulásához. Ez önmagában azonban nem elegendő. Németország ipari ország. Az üzemek likviditásának biztosítása és a piaci résztvevők közötti igazságos versenyhelyzet létrehozásához szükséges törvényi feltételek megteremtése mellett

Thomas Breitkopf,
a REMONDIS igazgatósági tagja

az elkövetkező időszak gazdaságélénkítő politikája lesz középtávon az egyik legnagyobb kihívás. Ennek a politikának a középpontjában a német ipar támogatásának kell állnia, mert az jelenti nemzetgazdaságunk növekedésének kulcsát.

Világszerte a konjunkturális kiegyenlítődés jelei érződnek a 2009-2010-es év fordulóján. Bár a világgazdaság növekedését jelző számok még mindig messze elmaradnak a válság előtti időszakban jellemzőktől, de a 2009 közepén észlelt mélypontot figyelembe véve elsősorban az EU-ban visszatér a gazdasági életbe vetett bizalom. Most arra kell törekedni, hogy ez a fejlődés a lehetőségek szerint támogatást nyerjen, és a növekedő piacok felismerése és célzott kiépítése megtörténjen. A növekedési lehetőséget rejtő piacok egyike a világméretű környezet- és klímavédelem. Európa egyik vezető vállalataként a REMONDIS épp ezen a területen van igen jó helyzetben. A víz- és újrahasznosításos gazdálkodás területét érintő szolgáltatások és a technikailag is kiérlelt szaktudás ötvözése nem csak Németországban, de Közép- és Kelet-Európában is egyre erősebb elvárás, legyen szó akár az iparnak nyújtott, akár a kommunális hulladékkezeléssel kapcsolatos szolgáltatásokról. Ezeken a célpiacokon is tudatában kell lenni annak, hogy a most már lassan meginduló konjunktúra a nyersanyagigény növekedésével is fog járni. A REMONDIS egyszerre jelenti mindkettőt: a tiszta környezet garanciáját és kiváló minőségű másodlagos nyersanyagokat az ipar számára.

Ezúton kívánok minden kedves Olvasónknak 2010-re boldog, egészségben és sikerekben gazdag új évet.

Üdvözlettel: Thomas Breitkopf

Megfelelni a kihívásoknak és vállalkozó szellemben cselekedni

A RETHMANN-CSOPORT FELÜGYELŐTANÁCSÁBAN GENERÁCIÓVÁLTÁS TÖRTÉNT

01 Ludger és Norbert Rethmann egy vállalati rendezvényen 1985-ben

A családi magántulajdonú RETHMANN AG & Co. KG 2009. szeptember 21-i felügyelőtanácsi ülésén megindult a generációváltás folyamata. Norbert Rethmann a RETHMANN-csoport felügyelőtanácsi elnöki posztját átadta fiának, Dr. Martin Rethmann-nak.

03 Együtt dolgozunk a környezet védelméért: Klaus Matthiesen (jobb szélén), Észak-Rajna-Vesztfália akkori környezetvédelmi minisztere Norbert Rethmann mellett egy 1988-ban készült felvételen

02 A RETHMANN-csoport jelenlegi vállalatvezetői: (balról jobbra) Dr. Martin Rethmann (a felügyelőtanács elnöke) és az igazgatósági tagok: Ludger Rethmann, Reinhard Lohmann (az igazgatóság elnöke) és Klemens Rethmann.

04 Az igazgatóság és a felügyelőtanács 1989-ban: (balról jobbra, álló sor) Reinhard Lohmann, Norbert Rethmann és Dr. Hermann Niehues; (ülő sor) Bernhard Heinemann, Dr. Ludwig Trippen és Heinrich Zölzer

A családi vezetés alatt álló RETHMANN-csoport felügyelőtanácsának 2009. szeptember 21-i rendes ülésén a fiatalítás szellemében Norbert Rethmann a felügyelőtanácsi elnöki feladatokat átadta fiának, Dr. Martin Rethmann-nak.

A családi vállalat egysége a stafétabotok átadása után is megmarad.

Norbert Rethmann-nal együtt Dr. Wolf-Albrecht Prautzsch és Heinrich Zölzer is megvált felügyelőtanácsi feladatától. A családi részvényesek, a felügyelőtanács tagjai és az igazgatósági tagok mindhármuknak köszönetüket fejezték ki. Az új felügyelőtanácsot Dr. Martin Rethmann (a felügyelőtanács elnöke), Dr. Peter Nölke (a felügyelőtanács elnökhelyettese) és Georg Rethmann alkotja. Ők mindannyian már 1999 óta tagjai a családi vállalat

felügyelőtanácsának, melynek létszáma a jelen döntéssel egyidejűleg a korábbi háromra csökkent.

A RETHMANN-csoport igazgatósága változatlan marad: az igazgatóság elnöke továbbra is Reinhard Lohmann, a másik két tag pedig Klemens és Ludger Rethmann.

A részvényesek, a felügyelőtanács és az igazgatóság tagjai különösen Dr. Wolf-Albrecht Prautzschnak és Heinrich Zölzernek köszönték meg a családi vállalatért folytatott sokéves munkát. Heinrich Zölzer 1989-től töltötte be felelősségteljes feladatát a vállalat legfelsőbb felügyelő szervében, Dr. Wolf-Albrecht Prautzsch pedig 1993-tól

05 A vállalat és az ágazat érdekeit a politikusok felé is újra meg újra képviselni: Norbert Rethmann egy kerekasztal-beszélgetésen Hans-Dietrich Genscherrel, az egykori német külügyminiszterrel

09 Norbert Rethmann egy müncheni kongresszuson 1981-ben

06 Dr. Wolf-Albrecht Prautzsch, Karin Niermann és Reinhard Lohmann egy rendezvényen 2005-ben

10 Heinrich Zölzer egy lengyelországi üzemlátogatáson 2003-ban

07 Norbert Rethmann Lech Walesával beszélget

11 Dr. Martin Rethmann, a felügyelőtanács elnöke a RETHMANN AG & Co. KG-nél

08 Fontos lépés a vállalat történetében: a RETHMANN-csoport felügyelőtanácsa és vendégek a 2009. szeptember 21-i ülésen (jobbról balra): hátsó sor: Dr. Wolf-Albrecht Prautzsch, Georg Rethmann, Dr. Martin Rethmann, Klemens Rethmann, Ludger Rethmann, Dagmar Fouquet és Michael Rohkämper (ők ketten a Wirtschaftsprüfungsgesellschaft PWC – a Pricewaterhouse Coopers Könyvvizsgáló Társaság részéről) első sor: Heinrich Zölzer, Norbert Rethmann, Helmut Grimm jogi tanácsadó, Reinhard Lohmann és Dr. Peter Nölke

12 Irmgard és Norbert Rethmann Mihail Gorbacsovval

volt a felügyelőtanács tagja. Széleskörű tapasztalataikkal és értékes javaslataikkal mindketten nemcsak kísérték, de jelentősen meg is határozták a vállalat fejlődését.

A felügyelőtanácsi ülés kapcsán Norbert Rethmann ismét hangsúlyozta, mennyire fontos volt számára mindig is, hogy a családi vállalatot egészében szemlélje. Ehhez tartozik az is, hogy közös egyetértés alapján a tulajdonjogok átkerülnek a következő generáció kezébe, s ezzel együtt a felelősséget is megkapják mind a felügyelőtanácsi, mind pedig az igazgatósági tagság révén. Norbert Rethmann személyesen is kifejezte köszönetét Dr. Wolf-Albrecht Prautzsch és Heinrich Zölzer sokéves áldozatos

munkájáért. „Az évek során mindketten felelősségteljesen kísérték a vállalat fejlődését, a családi részvényesek és az igazgatóság felé kifejezetten korrekt – emellett azonban kritikus – lojalitással viseltetve, ami végeredményben a RETHMANN vállalatcsoport fejlődésének alapja” – mondja a felügyelőtanács mára már tiszteletbelivé vált elnöke.

Norbert Rethmann és az egész felügyelőtanács a vállalatnak és kiemelten az új felügyelőtanácsi tagoknak és igazgatóknak további sok sikert és tartós további fejlődést kíván, különös tekintettel a dolgozók és részvényesek iránti felelősségvállalásra.

A generációváltás a felügyelőtanácsi és igazgatósági felelősség továbbadását is magába foglalja.

Interjú

Az újrahasznosítás a környezetvédelem gyakorlati megvalósítása

BESZÉLGETÉS A NABU ELNÖKÉVEL, OLAF TSCHIMPKÉ ÚRRAL AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁSOS GAZDÁLKODÁS TERMÉSZETVÉDELMI SZEREPÉRŐL

A NABU (Naturschutzbund Deutschland e.V. - Német Környezetvédelmi Szövetség) számára a hulladékmennyiség csökkentése és az újrahasznosítás jelentős növelése már nem a jövő zenéje. Már ma is képesek vagyunk arra, hogy a természeti erőforrásokat hatékonyan felhasználó, újrahasznosítható, hosszú élettartamú termékeket állítsunk elő. A többször használatos (betétdíjas) rendszerek mellett a haszonanyagok újrahasznosítása is jelentős távlatokat nyit az újrahasznosítást céljával tűző társadalom előtt. A természeti erőforrások és a klíma védelme érdekében a hulladékkezelési piac világos jogi szabályozására van szükség – kiskapuk nélkül. Hiszen a Föld minden élőlénye számára a természetes körfolyamatok érintetlensége jelenti az élet alapját. Ennek előfeltétele a környezet tisztasága és az emberi beavatkozások lehető legkisebbre csökkentése.

REMONDIS aktuális: Tschimpke úr, ön Németország egyik legnagyobb természet- és környezetvédelmi civilszervezetének elnöke. Mi köze van még egymáshoz manapság a környezetvédelemnek és az újrahasznosításos gazdálkodásnak? Hiszen a legnagyobb csatákat már megvívta, vagy mégsem?

A természeti körforgás érintetlensége és a környezet tisztasága jelenti minden élőlény számára az élet alapját.

Olaf Tschimpke: Én nem így látom. Csak a viták minősége ért el egy más szintre. A hulladékgazdálkodási ágazat számos résztvevője megtanulta, hogy az újrahasznosításos gazdálkodás nem csak a környezet és az ember javát szolgálja, hanem közép- és hosszútávon a vállalatokét is. Ez a felismerés Németországban mára általánossá vált. Ennek ellenére továbbra is oda kell figyelnünk arra, hogy

mi lesz a szemét sorsa. Még a XXI. században is kiderül olykor, hogy veszélyes hulladék jutott olyan helyre, ahol annak semmi keresnivalója. Ahogy ezt például egyes tartományok agyagbánya-feltöltési esetei mutatják. A hulladékkezelésből származó káros anyagok bejelentését jelentősen javítani lehetett egyrészt rendszabályozó politikával (a kulcsszó itt a „határérték”) másrészt kötelező politikai előirányzatokkal (itt pedig az „újrahasznosítási arány” van a központban). A környezetvédők sikere, hogy az újrahasznosításos gazdálkodásban a vita három fontos és egymás ellen nem kijátszható témáról folyik: a káros anyagok elleni védelemről, a klímavédelemről és a természeti erőforrások védelméről.

Olaf Tschimpke, a NABU
Naturschutzbund Deutschland
e.V. (Német Természetvédelmi
Szövetség) elnöke

REMONDIS aktuális: Melyek azok a területek, ahol a hulladékkezelési ágazat a környezetvédelem partnere, és mely területeken van szükség politikai irányításra?

Olaf Tschimpke: Az ágazat legtöbb szereplője jelentősen hozzájárul a környezet védelméhez. Ez azonban mindig csak azok között a korlátok között történik, melyeken belül az adott üzem, vállalatcsoport vagy ágazati szövetség tevékenykedik. Egy új, másodlagos tüzelőanyaggal működő erőmű vagy egy hulladékégető-mű új üzemegysége tulajdonképpen gátat vet az erőforrások és a klíma védelmét figyelembe vevő újrahasznosításnak még akkor is, ha mindkettő sokkal jobb megoldás a klímavédelem szempontjából, mint a hulladék lerakókban való elhelyezése. A politika felelős azért, hogy törekvő célkitűzéseket tegyen, ellenőrizze azok betartását, és a rendszert a szükséges irányba vezesse. Mind az alkotmány, mind pedig a fenntarthatósági stratégia ezt tűzi ki az állami politika vezérelvéül. Ugyanakkor meg kell említeni az emberiség számára létfontosságú természeti sokszínűség megővésének kötelességét és szükségszerűségét. A vita, mely arról szól, hogy a nyersanyagellátást a jól működő újrahasznosításos gazdálkodás biztosítsa, igazolja azt a felfogásunkat, hogy az emberért és természetért végzett munka végül elvezet ahhoz, hogy a természet- és környezetvédelem megvalósításával mindannyian csak nyerhetünk – gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt.

REMONDIS aktuális: Az új német kormány 2009 október óta van hivatalban. Mit vár tőlük, elsősorban az erőforrás- és hulladékkezeléssel kapcsolatos politika terén?

Olaf Tschimpke: A biológiai sokféleség és a klíma védelmének nagy feladata mellett itt három dolgot emelnék ki: Először is nem az egyszerű „Csak így tovább”-ot

„A hulladékkezelési ágazat számos résztvevője megtanulta, hogy az újrahasznosításos gazdálkodás nem csak a környezet és az ember javát szolgálja, hanem közép- és hosszútávon a vállalatokét is.” Olaf Tschimpke

várjuk, hanem az újrahasznosításos gazdálkodás környezetpolitikai szempontból igényes újraszabályozását. Ez a törvény elődeivel együtt nemzetközi normákat teremtett meg. Ehhez az igényhez a törvénynek továbbra is méltónak kell maradnia. Ez azt jelenti, hogy a hulladék megelőzése illetve a már feldolgozott nyersanyagok újrahasználata és újrahasznosítása előnyt kell élvezzen, hogy így a német újrahasznosításos gazdálkodás ismét a nemzetközi élvonalba kerüljön. Németország kutya-szorítóban van, hiszen igen sokszínű és aktív a hulladékkezelő ágazat, ezért az újraszabályozás és az abból következő politikai vonal egyes gazdasági ágazatokra hátrányosan fog hatni. Akkor lesz igazán szükség gerinces környezetpolitikára!

Másrészt az újrahasznosításos gazdálkodási politika önmagában nem menti meg a világot. Csak akkor védhetőek meg a természeti erőforrások és a klíma, ha erősödik a fenntartható gyártás és fenntartható fogyasztás is. Lényeges momentum, hogy a száz százalékos közbeszerzés már ebben a jogalkotási időszakban indirekt módon támogatni fogja a környezetbarát piacokat. Ez az újrahasznosított műanyagból gyártott termékek használata melletti elköteleződéstől kezdve a bio- és zöldhulladékok teljes körű szelektív gyűjtéséig és biogázzá való alakításáig vagy tözegpótlóként történő felhasználásáig terjed. Emellett a kormányzatnak a klímapolitika számos eszközét be kell vetnie az erőforrás-hatékonyság növelése érdekében, hogy a kísérleti projektektől a széles körű piaci hatásig eljussunk. Példaként említem a hatékonyság javítását szolgáló szerződéses megoldásokat.

A fenntarthatóság témája a német politika vezérmotívuma kell legyen.

Az alapelvnek pedig a következőképp kell hangzani: Reduce, Reuse, Recycle.

Harmadik pontként valami egészen konkrét, a hulladék keletkezését megelőző dolgot szeretnék megemlíteni: A NABU nemrégiben megbízást adott az Öko-Institutnak, hogy dolgozzon ki tervet a környezetvédelmi szempontból előnyös italcsomagolások helyzetének ismételt meg erősítésére. Az eredmények azt mutatják, hogy mind jogilag, mind politikailag megoldható az italcsomagolások anyagadójának erőforrás-védelmi és környezetpolitikai szempontokat figyelembe vevő meghatározása. Emellett a piac tönkretétele nélkül fejthetne ki irányító hatást. Az egyszer használható csomagolások betétdíja mellett a kidolgozott adóterv révén olyan kezdeményezés keletkezett, mely az italcsomagolások terén ismét elérhető közelségbe hozhatja a politikai célokat.

REMONDIS aktuális: Említette az EU hulladék-keretirányelvének előírásait és az újrahasznosításos gazdálkodás újraszabályozását. Konkrét környezetpolitikai szempontból mire van szükség ahhoz, hogy a modern újrahasznosításos gazdálkodással szemben támasztott, ön által megfogalmazott igények valósággá válhassanak?

„Németországnak – tekintettel az erős környezetipari ágazatra – nagy a felelőssége a technológiák és a szak tudás tekintetében.” Olaf Tschimpke

Olaf Tschimpke: Az új törvénytervezet körüli politikai viták már javában folynak. Tartalmát tekintve a hulladék-keretirányelv végső formája Európa-politikai kompromisszumot képvisel. Németországnak – tekintettel az erős környezetipari ágazatra – nagy a felelőssége a technológiák és szak tudás átadása terén. Hogy ne váljunk már hamarosan hulladékgazdálkodási öslényekké, fontos, hogy az újrahasznosításos gazdálkodásról szóló törvény vezérfonalát a kibocsátás csökkentése, a természeti erőforrások kímélete és a klímavédelem alkossa. Ez azt is jelenti, hogy a németországi rendszer egyes részeit meg kell változtatni. Az eddiginél sokkal erősebben kell képviselni a „reduce, reuse, recycle”, azaz a mennyiségcsökkentés, újrahasználat, újrahasznosítás hármásának megvalósítását, hogy az EU által kitűzött célt, az újrahasznosító társadalmat valósággá váltsuk. A termodinamika második törvénye értelmében a jogalkotásnak abból kell kiindulnia, hogy környezetbarátabb megoldás egy már feldolgozott anyagot újrafelhasználni vagy újrahasznosítani, mint elégetni vagy lerakóban elhelyezni. Ezért van szükség arra, hogy Németországban is az EU által meghatározott

ötlépcsős hierarchia legyen az alapszabály (megelőzés, újrahasználat, anyagában történő újrahasznosítás, energetikai felhasználás, ártalmatlanítás). Ha az adott belépő anyagáramtól függően a környezeti egyensúly alapján kimutatható, hogy ökológiai szempontból hasznos a hierarchiától való eltérés, akkor ezt csak igen szigorú kivétellel szabályozás mellett lehessen megtenni. A politika csak a világos hierarchia és a háztartási hulladék minden egyes anyagfajtájára egyesével vonatkozó legalább 65%-os kötelező újrahasznosítási arány esetén bizhat abban, hogy sikerül elindulni a nyersanyagkímélet útján. A vita egyszerűsítése érdekében az energetikai újrahasznosítás esetében az újrahasznosítás szót nem szabadna használni, hanem inkább energetikai felhasználásról, energia-kinyerésről lehetne beszélni. Legyen bár nagy hangsúly a mennyiségeken, az újrahasznosításos gazdálkodási politika legfőbb parancsának a minőségbiztosításnak kell lennie. Ez minden másodlagos nyersanyag külön gyűjtésével kezdődik – beleértve a bio- és zöldhulladékot, valamint a káros anyagokat tartalmazó dolgokat – és az olyan end-of-pipe technológiáknál végződik, mint pl. a füstgáztisztítás és az összes kibocsátási érték szükségszerű folyamatos mérése és ellenőrzése.

Az eddig másodlagos üzemanyaggal működő égetőművekbe és cementgyárakba kerülő ipari hulladékokat is egyre inkább vissza kell juttatni a haszonanyagáramba azáltal, hogy a fent említett újrahasznosítási arányok a települési hulladékhoz hasonló ipari hulladékokra is vonatkoznak.

Nem utolsó sorban pedig Németországnak még el kell végeznie hulladékmegelőzési házi feladatát. A német kormány környezetvédelmi szakértőtanácsa legfrissebb szakvéleményében hangsúlyozta, hogy a hulladékmenyiség csökkentése egyedül az újrahasznosításos gazdálkodásról szóló jogszabállyal nem valósítható meg. Ugyanakkor: Az egy lakosra jutó hulladék mennyisége majdnem eléri a 600 kilogrammot, s ezzel messze meghaladjuk az EU-átlagot. Az újrahasznosításos gazdálkodással kapcsolatos jogi szabályozásnak tehát célul kellene tűznie, hogy a gazdasági növekedés ne járjon együtt a hulladékmennyiség növekedésével, de emellett az egy lakosra jutó hulladék mennyisége is folyamatosan csökkenjen valamilyen reálisan meghatározott százalékkal.

REMONDIS aktuális: Tschimpke úr, köszönjük a beszélgetést, mely ismét megvilágította az újrahasznosításos gazdálkodásra vonatkozó politikai elveket. Munkájához sok sikert kívánunk!

A környezetvédelem megvalósítása gazdasági és társadalmi szempontból is csak előnyös lehet.

Új energiaforrás a közúti közlekedésben

A REMONDIS LEÁNYVÁLLALATA, A VERA TÖLTI FEL A HAMBURGI HIDROGÉNBUSZOKAT

Zöld a lámpa: a hidrogén egyre inkább a jövő energiahordozójává lép elő. Németországban Hamburg jár az élen. A H₂-alapú infrastruktúrák kiépítésével az Elba-parti város kíméli a szűkös olajkészleteket, és egyben csökkenti a klímát veszélyeztető CO₂-kibocsátást, valamint a porterhelést.

A hidrogénnel hajtott járművek egyik németországi központja Hamburg-Hummelsbüttel. Itt most a VERA átvette egy H₂-töltőállomás irányítását. Az állomáson a Hamburger Hochbahn AG tüzelőanyag-cellás buszai tankolnak. A tömegközlekedési buszok számára közvetlenül a töltőállomáson készítik a hidrogént – mégpedig teljesen emissziómentes és regeneratív módszerrel. Az ehhez szükséges elektrolízis folyamatához kizárólag megújuló energiaforrásokból előállított, környezetbarát minőségű áramot használnak.

Széleskörű szaktudással a rendszer működéséért

A VERA – Verwertungsanlage für Rückstände aus der Abwasserbehandlung (Szennyvízkezelési Maradékokat Hasznosító Üzem) olyan vegyes vállalat, melyben a REMONDIS mellett az Energieversorger Vattenfall (Vattenfalli Energiaellátó) és a Hamburger Stadtentwässerung (Hamburgi Szennyvízkezelő) vesz részt. A public-private partnership formájában működő VERA a kommunális szennyvíztisztításból származó maradékanyagokat használja fel, és biogázt, gőzt és áramot nyer belőlük. „Az alternatív energiakoncepciók területére vonatkozó szakértelmünk fontos előnyt jelentett a töltőál-

omás üzemeltetési feladatának elnyerésében” – mondja Thomas Ronge-Leiding, a VERA igazgatója.

A metropolisz ambíciózus céljai

A Hanza-városban már hat éve működnek hidrogénnel hajtott tömegközlekedési buszok. A H₂-buszok kipufogógáz-mentes működése révén a kezdetektől mostanáig több száz tonna CO₂ kibocsátását sikerült megelőzni.

A jó tapasztalatoknak köszönhetően Hamburgban a következő években jelentős mértékben szeretnék a H₂-infrastruktúrákat fejleszteni. A tervek között szerepel többek között további hidrogéntöltő-állomások létrehozása, ahol személygépkocsikat is el lehetne látni ezzel a környezetbarát üzemanyaggal. A jövőbe tekintő tervek hangsúlyozzák a város környezettudatos hozzáállását; Hamburg 2011-től az „Európa Zöld Fővárosa” nevet viselheti.

Szennyvíziszapból és -gázokból a VERA éghajlatkímélő módon állít elő áramot és távhőt Németország második legnagyobb városának ellátására.

A buszok tetejében üzemanyagcellák vannak. Ezek a hidrogént hasznos energiává alakítják.

„Aki kíváncsi rá, hogyan néz ki a jövő közlekedése, legjobb, ha Hamburgba megy.” HZwei-Magazin

Interjú

Eljött a tettek ideje

MÉRLEGEN AZ ÚJ KORMÁNY KOALÍCIÓS SZERZŐDÉSE

A REMONDIS aktuális Andreas Bankampot, a REMONDIS ügyvezetőjét és a BDE alelnökét a koalíciós szerződés legfontosabb pontjairól kérdezte és arról, hogy a víz- és újrahasznosítási ágazat mit vár az új német kormánytól.

REMONDIS aktuális: Bankamp úr, a választások lezajlottak, Berlinben a fekete-sárga koalíció kormányoz. Kedvésre való ez az összetétel?

Andreas Bankamp: Idő kell hozzá, hogy kiderüljön. A hagyomány szerint az ember természetesen valamivel jobban számít a középosztály támogatására egy liberális-konzervatív kormánykoalíció esetében. És a koalíciós szerződés is erre enged következtetni. Most azonban úgy néz ki, hogy a kommunális szövetségek nyomásának hatására fontos pontokban mégiscsak visszakoznak.

REMONDIS aktuális: A kommunális közellátók forgalmi adó-kedvezményére gondol?

Andreas Bankamp: Például. Először arról volt szó, hogy a köztulajdonú és a magántulajdonú vállalatokat alapvetően azonos adóterhek érintsék. A koalíciós szerződés végleges változatában azonban ezt a fontos pontot kiegészítették egy megjegyzéssel, mely szerint a változások nem vonatkoznak a közszolgáltatásokat ellátó köztulajdonú vállalatokra. Így viszont az igazságos versenyhelyzet megint sérül. A fogyasztó csak akkor élvezheti az igazságos és állandó díjak által nyújtott előnyöket, ha a piaci résztvevők – legyenek akár köz- akár magántulajdonú vállalatok – politikai háttérrel is biztosítottan azonos helyzetből indulnak.

REMONDIS aktuális: Tudna konkrét példát is mondani?

Andreas Bankamp: Hogy mi történik az általunk szorgalmazott versenyegyenlőség hiányában, azt mostanság jól mutatja Lüneburg példája. Miután a körzet hulladékkezelését körülbelül két évvel ezelőtt ismét állami kézbe adták, állandó veszteség mutatkozott, és a díjak jócskán, 33%-kal emelkedtek. Kasselben, ahol a hulladékkezelés mindig is állami kézben volt, és nem érvényesülnek igazságos versenyviszonyok, most áremelések fenyegetnek, melyek akár 50%-osak is lehetnek. Vagyis éppen az történik, amitől mindig is féltünk: igazságos versenyhelyzet hiányában mindig a lakosság fizet rá. Ez pedig sem szociálisnak, sem igazságosnak nem nevezhető!

REMONDIS aktuális: Ez minden településre igaz?

Andreas Bankamp: Távolról sem! Nézze csak végig a sok sikeres public-private-partnership működését például Frankfurtban, Oberhausenben, Düsseldorfban vagy Essenben. Ezek kezdettől fogva rendesen befizetik a forgalmi adót, az iparüzési és társasági adót, s emellett olyan hatékonyan dolgoznak, hogy a díjak állandóak maradtak, vagy akár csökkenthetők is voltak. Ami tény: már ma is a lakosság több mint kétharmada fizet forgalmi adót a vegyes háztartási hulladék elszállításáért. Már csak a lakosság kevesebb mint egyharmad része élvezhe-

„A számos sikeres PPP naponta bizonyítja, hogy a közellátást végző vállalatok adókedvezmények nélkül is versenyképesek és igen hatékonyan tudnak működni.”

ti az adómentesség privilégiumát, éppen azok, akiknek ezt a szolgáltatást tisztán állami tulajdonú vállalatok végzik. A visszaosztáskor azonban minden település kap a forgalmi adóból származó pénzt, azok is, ahol nem fizettek be ilyen pénzeket. Hol van itt az adóegyenlőség?

REMONDIS aktuális: A koalíciós szerződés egyik későbbi részletében mégiscsak az áll, hogy a hulladékgazdálkodás területén adóegyenlőségre törekszenek.

Andreas Bankamp: A kérdés csak az, hogy mikor és hogyan. A magánvállalatokat is felmentik a forgalmiadó alól, vagy az államiakat is kötelezik rá? Mindenesetre a jövőben az ágazat és az összes benne dolgozó az ilyen ígérek betartásán fogja lemérni az új kormány hitelét. Ha a kormánypártok tervei szerint alakulnak a dolgok, akkor a vízgazdálkodásban a szennyvízre vonatkozóan már eleve adókedvezményt fognak élvezni a települések. Azt azonban senki nem érti, hogy miért kell forgalmi adót fizetni a vízellátásért, a településileg kezelt szennyvízért pedig miért nem. Ezen a területen általában nem is kerül sor igazságos pályázatok kiírására. Hol van itt a versenybeli egyenlőség? A lakoságnak kell elfogadnia a szennyvízdíjakat, miközben nem került sor az árak versenyztetésén alapuló optimalizálására. Ez nem maradhat így.

„A visszaosztáskor minden település kap a forgalmi adóból származó pénzt, azok is, amelyek nem fizettek be ilyen pénzeket. Hol van itt az adóegyenlőség?” Andreas Bankamp, a REMONDIS ügyvezetője és a BDE elnökhelyettese

REMONDIS aktuális: A szerződésben az is szerepel, hogy haszonanyaggyűjtő-edény bevezetését is megfontolják. Az új kormány most megkavarja az újrahasznosítási gazdálkodást?

Andreas Bankamp: Ezt nem hiszem. Ezzel együtt is vannak öröme okot adó kijelentések. Magánvállalatként kezdettől hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy az újdonságok gazdasági megvalósíthatóságát megvizsgálva adott esetben mihamarabb be is vezetjük azokat. Ha tehát most a kormányzati oldalon jelenik meg a hulladékgazdálkodás ökonómiai és ökológiai hatékonnyabb és felhasználóbarátabb kialakításának igénye, akkor ennek nagyon örülünk, hisz mi rendelkezünk azzal a szaktudással és szükséges mozgékonyssággal, ami egy ilyen terv megvalósításához szükséges. Itt nem lehetnek tabuk. A klímavédelem javításához a hullá- ▶

Csak az igazságos versenyhelyzet eredményez stabil díjtételeket.

A víz- és újrahasznosítási gazdálkodás jövője jelentős részben a politikai döntések függvénye.

- ▶ dékgazdálkodás jelentősen hozzá tud járulni, ezzel is javítva Németország koppenhágai részvételét. Ki lehet például terjeszteni a termékfelelősséget a szűken vett csomagolóanyagokról az azonos anyagú, nem-csomagolóanyagokra is. Ebben nagy lehetőség rejlik. Külföldön már végzünk ilyen tevékenységet, jelentős sikerrel. Ha Németország nem tesz még most egy minőségileg jelentős lépést előre, akkor az újrahasznosítási ágazatban betöltött vezető szerepet tartósan elveszíthetjük.

A középállalatok innovációs erejét nem szabad fékezni.

REMONDIS aktuális: Hamarosan változások lesznek a jogi keretfeltételekben is. Az új kormány 2010 végéig tervezi a közbeszerzési törvény módosítását, és a környezetvédelmi törvényt is átdolgozzák. Mit vár ezektől a változásoktól?

Andreas Bankamp: A közbeszerzési törvényben mindenképp szükséges a magántulajdonú középállalatok érdekeinek fokozottabb figyelembe vétele. Ebben még uniós szinten is tettekre van szükség. Az olyan jogi kibúvókat, mint a „települések közötti együttműködés”, mely miatt a magánvállalatok lényegileg kiszoríthatók a versenyből, el kell törölni. Kiváltképp mivel a számos sikeres PPP naponta bizonyítja, hogy a közellátást végző vállalatok

adókedvezmények nélkül is versenyképesek, és igen hatékonyan tudnak működni. Ebben a helyzetben az nem lehet gond, hogy az összes szolgáltató vállalja az igazságos versenyhelyzetet. Ennél többet nem kérünk.

A környezetvédelmi jogszabályozás a jövőben még erősebben koncentrál a klímavédelemre. Az nem elég, ha csak az emissziós ügyleteken és a Kiotói Egyezmény továbbfejlesztésén gondolkodunk. Épp ezen a területen vállalhat a víz- és újrahasznosítási gazdálkodási ágazat sokkal nagyobb részt nemcsak Németországban, hanem világszerte, ha ehhez megfelelőek a törvényi feltételek és a középállalatok innovációs erejét nem fékezi semmi.

REMONDIS aktuális: Ha kívánhatna valamit az új kormánytól, mi lenne az?

Andreas Bankamp: Segítsék elő, hogy a szavakat tettek kövessék, és ne térjenek le a középállalatok támogatásának útjáról a elszigetelt egyéni érdekeknek engedve.

REMONDIS aktuális: Bankamp úr, köszönjük a beszélgetést.

„A hulladékgazdálkodás jelentősen hozzájárulhat a klímavédelemhez, például a termékfelelősség kiterjesztésével a szűken vett csomagolóanyagokról az azonos anyagú nem-csomagolóanyagokra.” Andreas Bankamp, a REMONDIS ügyvezetője és a BDE elnökhelyettese

Aktuális

A REMONDIS Ukrajna új irodát nyit Kijevben

MODERN ÚJRAHASZNOSÍTÁSOS GAZDÁLKODÁS A FŐVÁROSBÓL AZ EGÉSZ ORSZÁG SZÁMÁRA

Az ukrán főváros, Kijev a szelektív haszonanyag-gyűjtés bevezetése mellett döntött: lesz egy konténer a nedves, egy a száraz és egy a vegyes hulladék számára. A cél a víz- és újrahasznosításos gazdálkodás európai normáihoz való igazodás és az értékes másodnyersanyagok hasznosítása. „Aligha lenne a mostaninál jobb időpont a tevékenységünk megerősítésére a régióban” – véli Ansgar Freiling, a projekt felelős vezetője.

Ennek alapján az áprilisban megalapított fővárosi központot most a REMONDIS leányvállalata, a TOV REMONDIS Ukrajna irányítójává építettük ki. A jövőben az egész ukrán üzletág kiépítése, illetve irányítása a kijevi központból zajlik majd. A központi képviselő kibővítése révén máris 10 új munkahelyet sikerült teremteni a kontrolling, a projektvezetés, az informatika és más területek szakemberei számára.

A REMONDIS a konkrét üzleti megvalósításban is részt vesz már két új, speciális gépjárművel, melyeket egyelőre egy ukrán vállalatnak adunk bérbe. A gépjárműpark üzemeltetése mellett a tevékenység részét képezi a haszonanyagok gyűjtését szolgáló konténerek bérbeadása is. A partnervállalat már jelenleg is Kijev két nagy

városrészét ellátja, és ezzel a főváros legalább 800 000 lakosának nyújt hulladékkezelési szolgáltatást. A többi ukrán városban, Zaporizzsjában, Artemovszkban és Melitopolban folytatott tevékenységet is figyelembe véve a TOV REMONDIS Ukrajna közvetlenül vagy közvetve több mint 2 millió lakost lát el. A vállalat továbbra is PPP-k létrehozására törekszik az olyan ukrán településekkel és közigazgatási területekkel, melyek az EU-konform újrahasznosításos gazdálkodás irányába szeretnének lépéseket tenni.

„ A vízellátásban és vízelőkészítésben rendelkezésünkre álló széleskörű szaktudásnak köszönhetően a REMONDIS Aqua India kompetens szolgáltatóként vetette meg lábát az indiai szubkontinensen.” Mukund Dhadge, a REMONDIS Aqua India ügyvezető igazgatója

Aktuális

Tiszta víz az indiai nagyiparnak

A REMONDIS AQUA INDIA AZ INDIAI IPARI VÁLLALATOK „MEGBÍZHATÓ, RUGALMAS ÉS KÖLTSÉGMÉLŐ” PARTNERE

Bár a REMONDIS még csak néhány hónapja van jelen az indiai piacon, máris jó hírnévre tett szert számos indiai nagyvállalat körében, ahogy ezt a Seco Tools példája is mutatja.

A REMONDIS Aqua India az ipari víz megbízható előkészítésével és rendelkezésre bocsátásával segíti a munkát a nemzetközi tevékenységet folytató svéd Seco Tools vállalatnál, mely az acélból készült kiváló minőségű vágószerszámok piacvezető fejlesztője és előállítója. A Seco termékek széles palettáján többek között maráshoz, csavaráshoz, fúráshoz használatos eszközök, valamint rögzítő rendszerek szerepelnek.

A Seco Tools világszerte forgalmazott fémvágó szerszámainak zökkenőmentes gyártásához a REMONDIS biztosítja a sómentesített ipari vizet és a vízáramlás előkészítését a Pune közelében lévő Koregaon Bhimában lévő telephelyen.

A REMONDIS közvetlenül a helyi kútból származó vízből állítja elő az ipari vizet fordított ozmózzissal, melynek során 70%-os permeátum-kihozatalt sikerül elérni. A gyártási folyamat másik végén pedig a REMONDIS kezeli a hűtőanyaggyártásból származó szennyvizet, kémiai-fizikai tisztítási folyamattal. A Seco Tools így a REMONDIS-nak köszönhetően a megbízható és biztonságos vízkörforgás előnyeit élvezheti az ipari víz biztosításától a szennyvíz kezeléséig.

Egy példa

A Tata Ficosa Automotive Systems (TFAS) a Tata Auto-Comp Systems (TACO) és a Ficosa International vegyes vállalata. A Tata Ficosa a teljes autóipar számára gyárt belső visszapillantó tükröket a Pune melletti Hinjewadiban lévő üzemében. A Tata Ficosa Automotive Systems exportra gyárt különféle készleteket, pl. rögzítőfékeket, gépjármű-kormányserkezeteket, sebességváltókat, szélvédőmosókat és visszapillantó tükröket. A cég bel- és külföldi ügyfélköréhez tartozik pl. a Brose, a Fiat, a Ford, a General Motors, a Hindustan Motors, a Honda Sael Cars, a Mahindra & Mahindra, a Tata Motors és a Toyota.

A REMONDIS Aqua India tervezte meg és építette fel a Hinjewadiban lévő TATA FICOSA szennyvízkezelőművét, most pedig a folyamatos üzemeltetésért és karbantartásért felelős. A kommunális jellegű szennyvíz és a személygépkocsi beszállítóterületről származó grafittartalmú ipari szennyvíz olyan kezeléssel megy át, hogy az utána az üzem külső területeinek öntözésére alkalmas legyen. A szennyvíz kezelése sorba kapcsolt részfolyamatok során történik, az első egy kémiai-fizikai kezelés,

A REMONDIS Aqua India neves ipari partnereket tudott meggyőzni munkája értékéről.

Mukund Dhadge, a REMONDIS Aqua India ügyvezető igazgatója

◀ A káros szerves anyagok 95%-a kiszűrésre kerül.

A Seco Tools telephelye a Pune melletti Koregaon Bhimában
▼

melyet biológiai kezelés követ. Ennek során a káros szerves anyagok majdnem 95%-a kerül kiszűrésre. A membránok és speciális anyagok után következik az oxigéndúsítás, mely a berendezés hatásfokát tovább növeli.

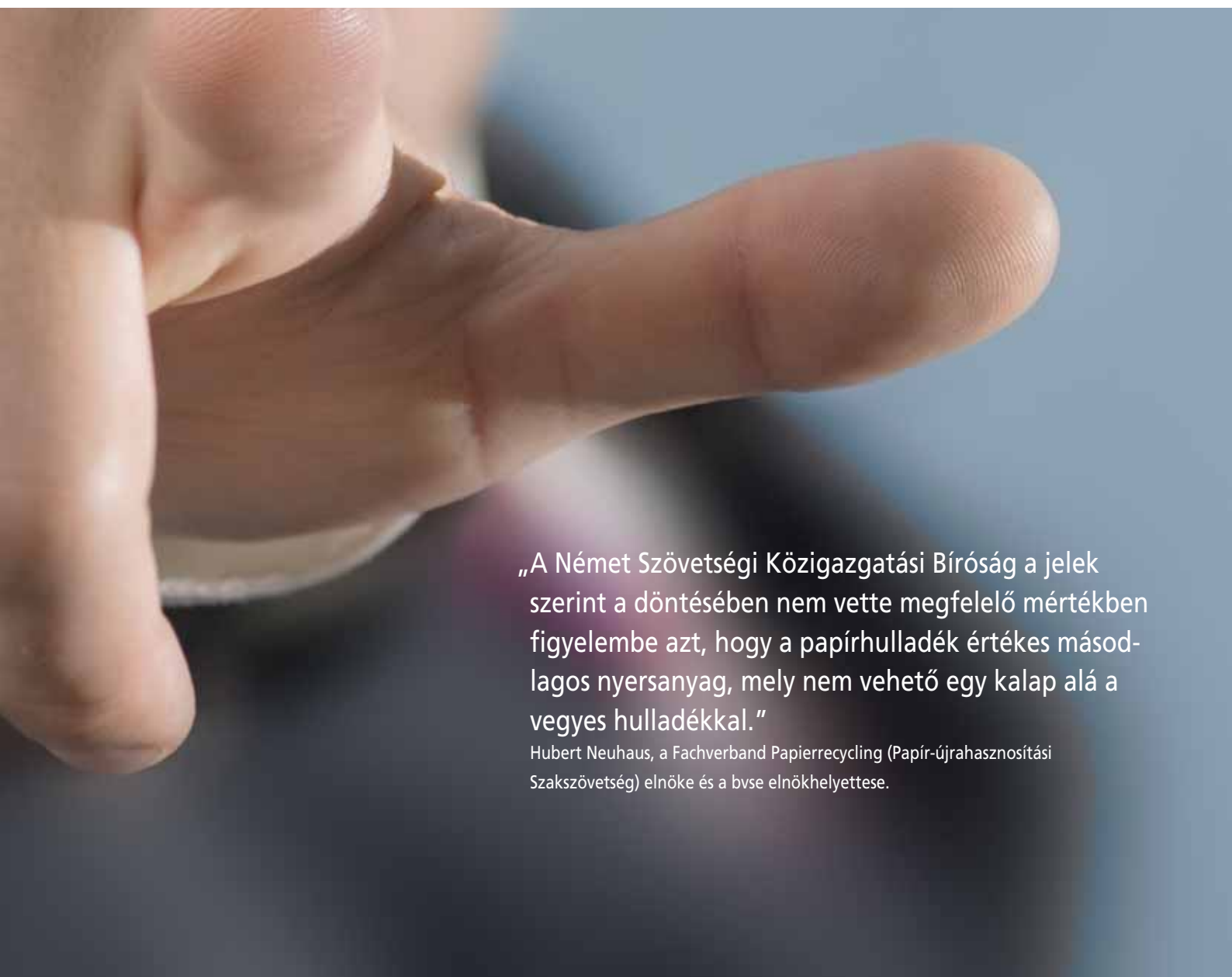
A TATA és a Seco Tools a REMONDIS feladatvállalása nyomán mentesül a vízellátással és szennyvízkezeléssel kapcsolatos gondok alól, és bizton számíthat cégünk szolgáltatásaira. A McKinsey tanácsadó vállalat és az Indiai Ipari Szövetség (CII) nemrégiben nyilvánosságra hozott közös tanulmánya Indiát a jól képzett munkaerő, a költséghatékony és határos technológiák használata és a kiváló termelékenység alapján a globalizált piac előnyben részesített országának nevezte a növekedési trendek megvalósítása terén. A REMONDIS Aqua India már ma is jelen van az ipar szolgálatában és továbbfejleszti a víz- és szennyvízkezelés teljes tevékenységi körében betöltött vezető és megbízható partneri szerepét.

Papírhulladék-gyűjtés

Egyértelműen megszegték az európai jogszabályokat

ÉLES KRITIKA ILLETI A NÉMET SZÖVETSÉGI KÖZIGAZGATÁSI BÍRÓSÁG PAPIRHULLADÉKOKKAL KAPCSOLATOS DÖNTÉSÉT

A magánháztartásokból származó, hasznosítható hulladékokra vonatkozó átadási kötelezettség szándékos kiterjesztése többszörösen megsérti az uniós jogszabályokat. Ezt Dr. Martin Dieckmann hamburgi versenyjogi szakértő állapítja meg a BDE (Bundesverband der Deutschen Entsorgungswirtschaft – Német Hulladékgyűjtési Szövetség) megbízásából készített szakvéleményében.

„A Német Szövetségi Közigazgatási Bíróság a jelek szerint a döntésében nem vette megfelelő mértékben figyelembe azt, hogy a papírhulladék értékes másodlagos nyersanyag, mely nem vehető egy kalap alá a vegyes hulladékkal.”

Hubert Neuhaus, a Fachverband Papierrecycling (Papír-újrahasznosítási Szakszövetség) elnöke és a bvse elnökhelyettese.

A jogi szakvélemény a Német Szövetségi Közigazgatási Bíróság 2009. június 18-án kelt úgynevezett papírhulladék-ítélete miatt készült. Ebben a lipcei bírók hozzájárultak ahhoz, hogy a települések elsőként jogosultak a felhasználható, szelektíven gyűjtött hulladékokhoz hozzájutni. A bíróság véleménye szerint a magánháztartások hulladékukat (azok hasznosítható részével együtt) a köztulajdonú hulladékkezelőknek kötelesek átadni. Nem jogosultak arra, hogy a hasznosítással harmadik felet bízzanak meg.

Az uniós szerződés figyelmen kívül hagyása

A szakvélemény feladata volt annak megállapítása, hogy a Közigazgatási Bíróság döntése összeegyeztethető-e az EU jogszabályaival. A 69 oldalas dokumentum megállapítása szerint nem. A szakvéleményben az szerepel, hogy az ítélet az uniós hulladékészítési rendelettel és az uniós hulladék-keretirányelvvvel is ellentétes. Emellett megsérti a szabad áruforgalom alapszabályát, és figyelmen kívül hagyja az EU-alapszerződés versenyelőírásait is. Ezenfelül a Közigazgatási Bíróság kötelessége lett volna, hogy jognyilatkozatát az ítélethozatal előtt az Európai Bíróság elé terjessze ellenőrzésre. Peter Kurth, a BDE elnöke: „Nagyon örülünk ennek a szakvéleménynek, mert világossá teszi, hogy a német közigazgatási bíróságoknak is figyelembe kell venniük a magasabb rangú, uniós jogszabályokat.”

Veszélyben az újrahasznosításos gazdálkodás

A BDE a lipcei ítélet miatt veszélyeztetettnek látja a hulladékkezelő vállalatok létének jogi alapját, mely szerint ezek átvehetik a magánháztartások haszonanyagait. Számos településen és járásban a magántulajdonú hulladékkezelő vállalatok gyűjtenék a papírt. Ez a megbízható, gazdaságilag megalapozott és ökológiailag értékes nyersanyag-gazdálkodás fontos feltétele. De nemcsak a BDE-nél váltott ki ellenállási hullámot az ítélet. Más szövetségek is, például a Bundesverband Sekundärrohstoffe und Entsorgung (bvse – Német Hulladékkezelési és Másodlagos Nyersanyag Szövetség) és a Bundesvereinigung Deutscher Stahlrecycling- und Entsorgungsunternehmen (BDSV – Német Acél-újrahasznosítási és Hulladékkezelő Vállalatok Országos Szövetsége) is éltek vétőjogukkal.

A Bundesverfassungsgericht (Német Szövetségi Alkotmánybíróság) és az Európai Bizottság is bekapcsolódott az ügybe

A Német Szövetségi Közigazgatási Bíróság egy konkrét

Küzdelem a papírhulladékért

A lipcei Közigazgatási Bíróság ítéletének alapja Kiel tartományi központ egyik rendelete. Ebben megtiltották egy magántulajdonú hulladékkezelő vállalatnak, hogy a városrész területén gyűjtsön és hasznosítson háztartásokból származó papírhulladékot. Ezt az eljárást azzal indokolták, hogy ha a cég felhagy tevékenységével, akkor a települési hulladékkezelés tervezhetősége és életképessége kerül veszélybe. A hulladékkezelő vállalat panaszt tett a városi rendelkezés ellen, s úgy tűnt, hogy sikeresen – mígnem a schleswig-holsteini Oberverwaltungsgericht (Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság) döntését a vitatott ítélet a feje tetejére nem állította.

ügyet tárgyalt, mégpedig egy magántulajdonú hulladékkezelő vállalat és Kiel városának vitáját. Az érintett vállalat azonban nincs megelégedve a döntéssel, és most panaszt tett a német alkotmánybíróságon.

A BDE a magántulajdonú hulladékgazdálkodók legnagyobb németországi érdekképviselőjeként jónak tartja a fellebbvitel lépését. A szövetség pedig a maga részéről panaszt tett az Európai Bizottságnál. A cél az, hogy megállapítsák, Németország vétett az uniós jogszabályok ellen.

Az EU jogi keretei között maradni

A hamburgi szakvéleményt is maga mögött tudható BDE abból indul ki, hogy a vitás papírhulladék-ítélet végül nem maradhat fenn. Ezzel egy időben a szövetség ismét óva int a versenyszabadság és a szabad áruforgalom erőteljes korlátozásától. Ha a lipcei ítélet meglátásait átvinnék a várható új törvényjavaslatok, például a hulladék-keretirányelv módosítása során, annak végzetes következményei lennének. Az ipar piacnak megfelelő, kiváló minőségű nyersanyaggal való ellátása kérdőjeleződne meg. Peter Kurth, a BDE elnöke: „Reméljük, hogy az új német kormány szigorúan figyelembe veszi az uniós jogi szabályozás adta kereteket. Semmi jogalapja nincs annak, hogy a települések ellátási kötelezettségét a egyes hulladékon kívül másra is kiterjesszék.”

A vita tárgya a kék kuka –
kié a papírhulladék?

„A közsféra nem korlátozhatja az újrahasznosításos gazdálkodásról szóló törvényben lefektetett privatisációs és szabályozásmérséklő kezdeményezéseket. További átengedési kötelezettségek sem ökológiai, sem ökonómiai szempontból nem támaszthatók alá.”

BDI – Bundesverband der Deutschen Industrie (Német Iparszövetség)

Magyarország: Válaszúton a kettős rendszerek

EKO-PUNKT NONPROFIT KFT.: EGY ÉV ALATT 500%-OS NÖVEKEDÉS

A törvényhozásnak el kell döntenie, hogy a rendszerszolgáltatók magyarországi piaca fejlődni tud-e a szabad verseny tekintetében. Ha megmarad a jelenlegi helyzet, akkor a hulladékhasznosítás területén a további fejlődés alapján véve lehetetlenné válik. A vállalatok hozzáállásában azonban nincs hiba. A hulladék csomagolóanyagok kezelésének koordinálására a REMONDIS által alapított EKO-PUNKT Nonprofit Kft. egyetlen év alatt 500 %-os mennyiség-növekedést ért el.

A hulladékkezelésért felelős úgynevezett „koordináló szervezetek” tevékenységét szabályozó kormányrendelet előkészítése 2009 őszén ért el az utolsó szakaszba. A magyar piac régóta vár a rendszerszolgáltatók kötelezettségeit meghatározó jogszabály megalkotására. A tartalom tekintetében azonban még az érintett szervezetek is igen sokféle álláspontot képviselnek.

A kettős rendszerek magyarországi piaca 2003-ban indult néhány résztvevővel, melyek felosztották maguk között az egyes hulladékanyagokra vonatkozó illetékeséget. Ezzel egy időben lelassult a szelektíven gyűjtött hulladékok mennyiségének növekedése. Az elmúlt években két új társaság alakult, ez a verseny élénkülését hozta. A gyártó és kereskedelmi vállalatok száma növekedett. Ezzel párhuzamosan a szelektíven gyűjtött és hasznosított hulladék mennyisége ismét növekedni kezdett.

A kérdés most az, hogy a törvényhozók lehetővé teszik-e a rendszerszolgáltatók közötti versenyt, vagy a piac új résztvevőinek tevékenységét szabályozzák, és ezzel az újrahasznosított mennyiség alacsony értéken történő stagnálását rögzítik. Az olyan politikai döntések, melyek előírják, hogy egy újonnan megalapított rendszerüzemeltető vállalat alaptőkéjének legalább 51%-a a gyártó cégekből származzon, vagy amelyek a piaci részesedés és a hasznosítási díjak alsó határértékét megszabják, nemcsak gátló hatásúak, de ellentmondanak a szabad piac törvényeinek, s így az uniós jogszabályoknak is. A

döntés meghozatalakor mind Magyarország, mind pedig Európa érdekében arra kell törekedni, hogy a háztartási hulladékok szelektív gyűjtésének és hasznosításának előmozdítására a rendszerüzemeltetők között igazságos versenyhelyzet jöjjön létre.

A REMONDIS által a Magyarországon keletkező csomagolási hulladékok begyűjtése céljából 2007-ben alapított EKO-PUNKT Kft. meggyőzően bizonyítja életképességét. Az EKO-PUNKT Kft. a REMONDIS leányvállalatainak támogatásával eddig megőszörözte piaci részesedését az ipari, kereskedelmi és kommunális begyűjtés terén. Sztarinka Csilla, a EKO-PUNKT Magyarország ügyvezető igazgatója esélyt lát a további növekedésre: „Legfontosabb célunk az, hogy a velünk társuló forgalmazók csomagolóanyag-újrahasznosítási kötelezettségének minél eredményesebben eleget tegyünk. A licenszált csomagolóanyag-hulladékok mennyiségének növekedése tekintetében azonban a magánháztartások által folytatott szelektív gyűjtés fejlődése is fontos szerepet játszik. Ennek értelmében cégünk még ebben az évben saját programot indít a környezettudatosság javítására. Első lépésként a szolnoki szupermarketekben megrendezett információs kampány és nyereményjáték segítségével igyekszünk a szelektív hulladékgyűjtést a lakosság figyelmébe ajánlani. A következő évben ezt az akciót országos méretűvé fejlesztjük.

A REMONDIS új, EU-konform lerakót nyit Magyarországon

NÖVEKVŐ BEFEKTETÉSEK A MAGYAR VÍZ- ÉS ÚJRAHASZNOSÍTÁSOS GAZDÁLKODÁSBAN

Szabó Péter a REMONDIS Magyarország új ügyvezető igazgatója

Tapolca polgármestere, Császár László és Dr. Ulrich Guthunz a megnyitón.

Tapolca a Balaton-felvidéken fekszik. Az egész környéken élénk a turizmus. Az itt élők nagy igyekezettel őrzik a természet tisztaságát. Különösen a Balaton jó vízminőségének megtartása fontos a lakosság számára.

A REMONDIS 2007 nyarán átvette a korábbi OTTO-csoport vállalatait, s ezzel a tapolcai lerakó is a felelősségi körébe került. Mivel Magyarországon július közepén az összes régi típusú lerakóhelyet be kellett zárni, új megoldásokra volt szükség, hogy a város és a környező 44 település hulladékát eurokonform módon lehessen kezelni. A helyi hatóságokkal történő együttműködéssel alakítottuk ki az uniós elvárásoknak megfelelő lerakóhelyet, melynek engedélye 2017-ig szól. Egy helyi vállalat végezte az építési munkálatokat, és nem egészen 3 hónap alatt befejezték a lerakó építését. A napokig tartó súlyos esőzések sem akadályozhatták meg, hogy a telepet a tervezett időben üzembe helyezzék.

Augusztus 5-én volt az ünnepélyes megnyitó, mely az egész régió számára fontos mérföldkő az újrahasznosításos gazdálkodás területén. A köszöntőt Dr. Ulrich Guthunz úr, a REMONDIS Magyarország ügyvezető igaz-

gatója mondta. Beszédében nem csak a beruházás helyi jelentőségét emelte ki, de hangsúlyozta a REMONDIS országos tevékenységét is. A vállalat 1993 óta már 600 munkahelyet teremtett. Tapolca polgármestere, Császár László és a REMONDIS Tapolca Kft. ügyvezető igazgatója, Kiss Nándor ezt követően az beruházás létrehozásában résztvevők teljesítményét méltatta. A megnyitót követő fogadáson az érdeklődő lakosoknak lehetőségük nyílt a helyi vezető személyiségekkel való beszélgetésre. Egy dologban mindannyian egyetértettek: ez a nap fontos az egész régió számára.

Új ügyvezető igazgató erősíti a REMONDIS magyarországi csapatát

Szeptember óta új vezető áll a REMONDIS Magyarország élén. Szabó Péter a jövőben Dr. Ulrich Guthunzcal együtt irányítja az ügyeket. Szabó Péter okleveles üzemgazdász és mérnök. Korábban hosszú évekig az egyik vezető magyarországi gáztisztítószolgálatnál dolgozott. Nős, három gyermeke van.

Növekvő képviselet a világ túloldalán

A REMONDIS AUSTRALIA MEGVESZI AZ ÚJ-ZÉLANDI METROWASTE VÁLLALATOT

A déli féltekén a REMONDIS történetének újabb fontos mérföldköve, hogy a cég 2009. november 2-án megvásárolta az új-zélandi Metrowaste vállalat egy részét. A Metrowaste magánvállalatot Új-Zéland északi szigetén, Aucklandben alapították 1979-ben. A cég központja, igazgatósági irodája és üzeme Avondale-ben van, egy átrakótelepe pedig Rodney-ban található. Ezzel Új-Zéland a REMONDIS térképének 26. országa.

„A Metrowaste ebben az előremutató gazdasági helyzetben igyekszik jelenlétét a déli szigetre is kiterjeszteni”

– mondja Luke Agati, a REMONDIS Australia ügyvezető igazgatója

Az egész világ mindössze két szigeten – sokszor így jellemzik Új-Zélandot. Hiszen a kiwik országában a Föld szinte minden tájképi formája megtalálható; nem csoda, hogy a világ minden részéről jönnek ide turisták. A Metrowaste, a REMONDIS legfiatalabb leányvállalata a kommunális, kis- és nagyipari ágazatban gondoskodik a városok tisztaságáról. A vállalat települési és ipari megbízások alapján végez hulladékbegyűjtést, emellett átrakótelepeket üzemeltet, és különféle rendezvények hulladékkezelését is vállalja.

A szolgáltatási kör a háztartási hulladékos zsákok és kukák begyűjtésétől az ipari nagykonténerek ürítéséig terjed.

A kommunális szegmens a teljes forgalom 60%-át teszi ki. A legnagyobb ügyfél az aucklandi városüzemeltetési vállalat, melyet a Metrowaste 78 000 szeméttárolóval szolgál ki, és jelenleg az ipari új-

rahasznításban való részvétel beindítására törekszik. Rodney körzetének városüzemeltetési vállalata részére a Metrowaste hulladéktárolókat és ipari hulladékkonténereket biztosít, valamint ezen a területen van a cég saját átrakótelepe is. A forgalom 40%-át ipari szolgáltatások teszik ki, úgymint a kis- és nagyipari hulladékok begyűjtése, újrahasznosítása, átrakása. A Metrowaste 69 alkalmazottja évente összesen 36 000 tonna kommunális és kb. 11 000 tonna ipari hulladékot gyűjt be. Ehhez a vállalat 27 hulladékszállító járművet használ. A géppark összesen 50 gépjárműből áll.

A REMONDIS a Metrowaste megvásárlásával épp a legjobbkor vált az új-zélandi piac részesévé. A jövőben számos városüzemeltetési vállalat tervezi a hulladékkezelés modernizálását a víz- és újrahasznosítós gazdálkodás elvárásai szerint, a zsákos gyűjtés helyett a korszerű konténeres gyűjtés bevezetésével és a hulladék anyagában való hasznosításával, valamint szerves feldolgozásával, például komposztálással. A Metrowaste ebben az előremutató gazdasági helyzetben igyekszik jelenlétét a déli szigetre is kiterjeszteni, és tevékenységét az ipari területen is erősíteni.

Gifhorn járás és a REMONDIS együttesen üzemeltet blokkerőművet a wesendorfi lerakóhelyen

Idén augusztusban hivatalosan is üzembe helyezték a wesendorfi lerakón létesített blokkerőművet, mely a lerakóban keletkező gázból termel áramot. A lerakóból származó gáz energetikai felhasználása Gifhorn járás és a REMONDIS hosszú távú együttműködésének részét képezi. A lerakóhelyet 1982-től 2005-ig használták és jelenleg kb. 1,5 millió m³ térfogatú. A rothadási és erjedési folyamatoknak köszönhetően a lerakótestben olyan gáz keletkezik, mely legnagyobb részben éghető metánból áll. A lerakóban keletkező gázt speciális kutakon keresztül, alacsony nyomású technikával szívják ki. Az úgynevezett gázkutak különféle szívómélységűek, maguk a kutak akár 15 m mélyek is lehetnek.

A lerakótest esőztető öntözése révén a víztartalom pontosan szabályozható, ez pedig erősen meghatározza a gázképződést. A lerakó ezáltal afféle bioreaktorként üzemel, hogy a gázkinyerést a biokémiai folyamatok révén optimálisan lehessen kihasználni. A leszívott gázt ezután egy sűrítőberendezésen keresztül vezetik a blokkerőműbe. A gázmotor a generátoron keresztül termel áramot, melyet a Land-Stadtwerke Wesendorf (LSW – Wesendorfi Városüzemeltetési Vállalat) elektromosáram-hálózatába vezetnek. Így Gifhorn és a REMONDIS a wesendorfi erőmű révén újabb ponton járul hozzá a klímavédelemhez és a levegő tisztántartásához.

Szaktudásunk az egyiptomi vízgazdálkodás szolgálatában

Négy egyiptomi ösztöndíjas vendégeskedett szeptemberben három héten át a REMONDIS leányvállalata, a WAL-Betrieb senftenbergi képzési központjában, hogy a víz- és szennyvízgazdálkodás témakörében bővítsék ismereteiket. A milliós nagyvárosból, Alexandriából érkezett szakemberek a jövőben Észak-Afrika egyik sűrűn lakott területén, Alexandriában és környékén fognak vezető szerepet betölteni a vízgazdálkodási ágazatban. A képzési folyamat összesen 12 hónapig tart, a németországi Ministerium für Entwicklungshilfe (Fejlesztési Minisztérium) támogatásával. A négy résztvevőt, Mohammed

Eion villamosmérnököt és kollégáit, Islam Okkát, Fady Tawfikot és Yasser Abhou Elkheirt lenyűgözte a tettaui automatizált vízkezelőmű technikai színvonala, és az egyiptomi vízgazdálkodásban végzendő későbbi munkájukhoz szükséges fontos ismeretek mellett a német képzőüzemről kialakult jó véleményüket is magukkal vitték. Az ügyvezető igazgató, Martin Eger örömmel beszél a sikeres képzésről: „A WAL-Betrieb senftenbergi képzési központja a REMONDIS-csoporton belül igen megbecsült helyet foglal el.”

Contracting

Felkészülten a jövőbe

A BAROMFIFELDOLGOZÁS SPECIALISTÁJA A SZENNYVÍZKEZELÉSBEN A REMONDIS AQUA MELLETT DÖNTÖTT

A baromfifeldolgozás vesztfáliai szakértője, a Borgmeier minőségre törekszik a termelési folyamat minden szakaszában.

Amikor a kommunális tisztítómű már nem volt elegendő, jövőbe tekintő új megoldást kellett találni. A Borgmeier Frischgeflügel (Borgmeier Frissbaromfi-feldolgozó) a REMONDIS Aqua frappáns contracting-megoldásai mellett döntött. A jövőben tehát egy igen modern kezelőmű gondoskodik arról, hogy e régi hagyományokkal rendelkező vesztfáliai vállalat dinamikus fejlődésének semmi ne álljon útjában.

Újszerű eljárás révén még jobb teljesítmény

A berendezés magját a szilárd és folyékony fázis elválasztásához használt ultrafiltrációs membránok adják. A szűrőkádakban 1120 m² felületen történik a biológiailag tisztított szennyvíz és az eleveniszap különválasztása. A folyamat során a membránok apró, alig néhány nanométeres pórusain a legkisebb részecskék is fennakadnak. Az eljárás ennek köszönhető különleges előnye a kiváló tisztítási eredmény.

Több mint száz évvel ezelőtt Heinrich Borgmeier az épületek és a földterület megvásárlásával alapozta meg a mai frissbaromfi-feldolgozó üzemet. Azóta sok minden megváltozott. A mezőgazdasági kisüzem középvállalattá nőtte ki magát, mely ma már a harmadik generáció vezetése alatt áll, és naponta akár 90 000 kiváló minőségű tenyészcsirkét dolgoz fel. A sikeres családi vállalat jellemzője a minőségbeli igényesség. Így a Borgmeier nem csak a gyártás, de a szennyvízkezelés kapcsán is szakértelemre és biztonságra törekszik.

Partner a kiépítésben és üzemeltetésben egyaránt

Az élelmiszeripari termelésből származó, szerves összetevőkkel szennyezett víz kezelése különleges szakértelmet kíván. A REMONDIS Aqua már régen nevet szerzett magának ezen az összetett szakterületen, ezért a Borgmeier is elsőként hozzánk fordult, amikor a növekvő termelés miatt megemelkedett szennyvíz mennyiség kezelésére kerestek megfelelő módszert. Hogy hosszú távra megfelelő megoldás szülessen, a baromfifeldolgozó a REMONDIS Aquára bízta az üzem tervezését, felépítését, majd üzemeltetését egyaránt. Minden feladatkörre személyre szabott tervet dolgoztunk ki.

Többlépcsős tisztítási folyamat

A REMONDIS Aqua által kidolgozott üzemterv lehetővé teszi az ipari szennyvíz teljes kezelését. Az első lépésben egy flotációs berendezés eltávolítja a döntően zsírtartalmú anyagokat. Ezt követően egy biológiai kezelés során a szerves tartalom kerül eltávolításra. Az ehhez használt

baktériumokat és mikroorganizmusokat membránszűrő tartja vissza a berendezésben. Az eredmény a legmagasabb elvárásoknak is megfelelő, tiszta, uszadékmentes víz. Az innovatív tisztítási technológiának köszönhetően a tisztított szennyvíz még a fürdővizek minőségéről szóló EU-irányelvnek is megfelel, és részben rögtön újra felhasználható a Borgmeiernél.

Növekedés akadályok nélkül

A szerződéses modell (contracting) alkalmazásával a Borgmeier megszabadult a szervezési és eljárástechnikai nehézségektől. „Ügyfelünkkel együtt kezdtettől arra törekedtünk, hogy egy nagy teljesítőképességű és megbízható megoldást valósítsunk meg” – mondja Dr. Eckart Döpfens. Környezet- és eljárástechnikai szakmérnökként az ő feladata a REMONDIS Aqua csapatán belül az ipari projektmenedzsment, valamint éveken át részt vett a membrántechnológia kifejlesztésében és megvalósításában. Az is fontos volt, hogy a szennyvíz kezelése tartósan biztosított legyen. Hisz a baromfifeldolgozó vállalat további növekedéssel és ennek megfelelően a termelés fokozásával számol. Az új rendszert ehhez igazítottuk: a nehezen elérhető részek, például csővezetékek és pumpák teljesítményét előrelátó módon úgy alakítottuk ki, hogy 25%-kal nagyobb terhelést is elbírnak. A szennyvízkezelő későbbi bővítésének ez lehet az alapja, s így a Borgmeier adott esetben pénzt és időt takaríthat majd meg. Ha a vesztfáliai vállalat továbbra is olyan gyorsan fejlődik, mint eddig, akkor ez a betervezett kapacitási tartalék jól jön majd a későbbiekben.

Legyen szó szennyvíz-kezelőművek építéséről vagy üzemeltetéséről: a REMONDIS Aqua számos előnnyel járó, teljes körű szerződéses megoldásokat kínál.

A REMONDIS Aqua segít a szennyvízkezeléssel kapcsolatos üzemgazdálkodási kockázatok megbízható megoldásában. Hisz a sokéves tapasztalat és az alapos szaktudás a biztos megoldások legjobb alapja.

Vízből származó energia

A SZENNYVÍZKEZELÉS ÉS AZ ENERGIATERMELÉS ÖSSZEKAPCSOLÓDIK

Ipari szennyvíz, mint energiaforrás – a felelősségteljes vízgazdálkodás így még vonzóbb lehetőség. A REMONDIS Aqua megmutatja, hogyan történik mindez. A vállalat a legkorszerűbb eljárások és úttörő technológiák alkalmazásával éri el, hogy a kiváló tisztítási teljesítmények, kedvező üzemeltetési költségek és meggyőző környezetvédelmi előnyök együtt érvényesüljenek.

A lehetséges hasznok: A korszerű technológiák használatával még alacsony szervesanyag-tartalmú szennyvizek estében is kifizetődő az energia-előállítás.

A törvényben az szerepel, hogy a szennyvíztisztításnak „az aktuális műszaki színvonalon” kell történnie, s mivel a megfogalmazás jogilag erősen képlékeny, elég keveset takar. Ezért aztán főképp a régebbi tisztítóművek messze elmaradnak a kor lehetőségeitől – és nem csak a tisztítási teljesítmény, hanem más fontos szempontok alapján is.

Ennek egyik fontos példája az energiaigény. Még akkor is gyakran marad minden a régiben, ha az új módszerek megvalósításának minden feltétele adott: A tiszta vizet a régen szokásos módon, az elsődleges energia pazarló felhasználásával és ennek megfelelően magas áron állítják elő. A következmény: A hagyományos tisztítók üzemeltetési költségének majdnem egynegyedét az energiafelhasználás emésztí fel. Ennek nem kellene így történnie, hisz a szennyvízkezelés korszerű módszerei a kiváló tisztítási hatások mellett energetikai szempontból is hatékonyak. Optimumnak számít az, ha az anaerob biológiai eljárásoknak köszönhetően a szennyvízből biogáz előállítása történik, melyet energiaforrásként fel lehet használni a szükséges elektromos áram előállítására.

Értéktöbbletet adó társulások

A biogáz előállítása főképp ott gazdaságos, ahol a szennyvíz nagy arányban tartalmaz szerves összetevőket. Ez a helyzet például az élelmiszeriparban. Nem csoda, hogy elsősorban épp az élelmiszer- és italgépjártók éreztek rá a dolog ízére.

Legyen az akár a Lorenz Snack-World vagy a Humana Milchunion, német sajtógyártás vagy spanyol gyümölcslékészítés: a REMONDIS Aqua számos szerződéses partnere esetében egyesíti az ipari szennyvízkezelést a saját biogáztermelés előnyeivel. A műszaki és szervezési megol-

dásokat pedig pontosan az ügyfél igényeihez igazítjuk. Így olyan egyedi megoldások jönnek létre, melyek a rendelkezésre álló lehetőségeket leginkább kihasználják. Ami mindenütt közös: a kis helyigény és a kézzel fogható gazdasági előnyök.

Megéri a fejlődés

A kinyert biogázt a gyártásban gőztermelésre vagy blokkerőművekben elégetve áramtermelésre lehet fordítani. Mindkét felhasználási forma kedvelt, hiszen a megújuló energiaforrások hozzájárulnak a klímavédelemhez. A politikai cél az, hogy ezeknek az áramellátásban betöltött részesedése 2020-ig elérje a 20%-ot. Vonzerőt jelentenek a jóváírások. A megújuló energiaforrások előnyben részesítéséről szóló törvény módosítása tovább erősítette a támogatásokat. Így a megújuló energiaforrások révén elérhető haszon érezhetően hozzájárul ahhoz, hogy az eljárás-technikai befektetések hamar megtérüljenek.

„Ehhez jön még, hogy az anaerob szennyvíztisztítási megoldások esetén a szellőztetésre nem kell energiát használni, és sokkal kevesebb szennyvíziszap keletkezik. Ez két olyan előny, melyek szintén jó irányba billentik a gazdasági mérleg nyelvét” – magyarázza Gerhard Simon mérnök úr, a REMONDIS Aqua kereskedelmi vezetője. Nem utolsó sorban pedig fennáll annak lehetősége, hogy a biogáz révén a megfelelően előkezelt gyártási hulladékokat energetikailag lehessen hasznosítani. A vízgazdálkodási szempontokon kívül ez azért is jó, mert könnyebbé válik a szerves szilárdhulladékok anyagáramlásának biztosítása. Ez olyan előny, mely különösen a hulladék elhelyezésének hosszú távú megoldása szempontjából jelentős.

Értelmes alternatíva: Az anaerob szennyvízkezelés csökkenti az áramszükségletet, és saját hatáskörben történő energiatermelést tesz lehetővé.

„Rendelkezésünkre állnak a szennyvízből történő biogáztermeléshez és energianyeréshez szükséges műszaki megoldások.” Gerhard Simon, a REMONDIS Aqua kereskedelmi igazgatója

Acél- és fém-újrahasznosítás

A TSR a növekedést választja

ÚJ TELEPHELYEK SZOLGÁLJÁK A TERJESZKEDÉST NÉMETORSZÁGBAN ÉS MÁS ORSZÁGOKBAN EGYARÁNT

A fémiparban is az újrahasznosítás felé fordul a figyelem. Okkal, hiszen az újrahasznosítás biztosítja a nyersanyagellátást, és egyben a klímavédelemhez is hozzájárul. A terület szakértője a TSR-csoport, mely stratégiai terjeszkedés révén szélesíti piaci jelenlétét.

Az újrahasznosított fémek használata nemcsak az elsődleges nyersanyagok iránti igényt csökkenti, hanem energetikailag hatékony, kevés CO₂ kibocsátásával együttjáró gyártást biztosít.

A fejlődő országok iparának és gazdaságának fellendülése kapcsán egyre fokozódik a Föld nyersanyagainak felhasználása. Ez pedig azt jelenti: a természetes ásványkincsek hamar elfogynak – nemcsak a fosszilis energiahordozók, de a fémek is. A szakemberek úgy vélik, hogy a cinktartalékok 22 év múlva, a réztartalékok pedig 31 év múlva kimerülnek. A számok azt igazolják, hogy a fém-újrahasznításnak van jövője.

A fémek újrahasznosítása biztosítja a nyersanyagok megmaradását

Az acél és a nem mágnesezhető fémek újrahasznosításában a REMONDIS-csoporthoz tartozó TSR Európában vezető szerepet játszik. Évente több mint 10 millió tonnányi anyagot juttat vissza a gazdasági körforgásba. Ennek legnagyobb része acélhulladék, mely a nyersacél-előállítás legfontosabb alapanyaga. Az európai acélgyártás mintegy 56%-a már ma is erre a másodlagos nyersanyagra épül.

A fém-újrahasznosítás egyre növekvő jelentőségére való tekintettel a TSR hangsúlyosan is áldoz a további terjeszkedésre. A cél az, hogy a vállalat szélesebb körben, többféle módon és önellátóbban legyen jelen a piacon. A kirendeltségek hálózata a siker fontos tényezője. Ezért a TSR a korábban is már több mint 100 lerakatának és részvállalatának hálózatát most két új taggal is bővítette. Közös jellemzőjük, hogy a cél az acélforrásokhoz való hozzájutás biztosítása és a saját körben fellelhető fémhulladékok bevonásának erősítése.

Regionális hiányok betöltése

A tübingi Mörnsdorfban lévő Metallrecycling Veit GmbH-ban (MRV – Veit Fém-újrahasznosítási Kft.) való részesedés révén a TSR erősíti jelenlétét Németország keleti részén. Az MRV a nem mágnesezhető fémek, kábelek és a fémhulladékok szakértője. Lehetőségeinek növelése érdekében a vállalat új üzemi területet vásárolt, és a

A réz – egy példa a sok közül

Manapság a réz az egyik legfontosabb fém. Különösen a high-tech iparágak nem nélkülözhetik ezt a nemesfémeket. Világszerte évente 16,5 millió tonna rézre van szükség. A világ összigiténye 2025-re várhatóan 28,5 millió tonnára fog növekedni, ami 72%-os emelkedést jelent. Ez a fém azonban Németországban a források szűkössége miatt a veszélyeztetett nyersanyagok listáján szerepel. Az újrahasznosítási arány, vagyis hogy mennyi az újrahasznosított fém a felhasználtban, világszerte mindössze 10% körüli. Németországban azonban már most eléri az 50%-ot; ez olyan siker, melyben a REMONDIS-nak jelentős része van.

legmodernebb elvárásoknak megfelelő berendezéseket helyezett üzembe. A Bundesverband mittelständische Wirtschaft (Német Középvállalatok Szövetsége) ezt a fejlesztést különleges kitüntetéssel jutalmazta: Svent Veit urat, az MRV résztulajdonosát és ügyvezető igazgatóját Saale-Holzland járás „2009. évi kiváló vállalkozója” díjjal tüntették ki.

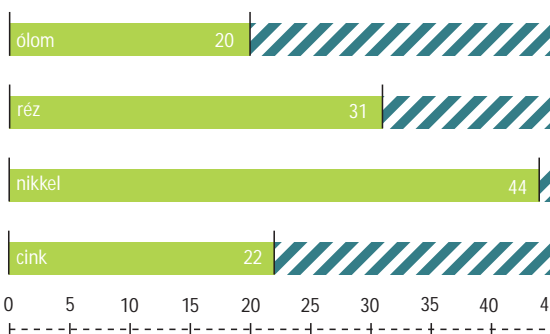
A hagyomány kaput tár

Ausztriában a TSR az ennsdorfi Johann Neumüller GmbH-ban szerzett részesedést. A régi vállalattal való együttműködés eredménye az alpesi ország acél- és fém-újrahasznosítási piacán való megjelenés. A Neumüller alapos szaktudással rendelkezik a hulladékfém-kereskedelemben, megbízhatóan hozzájut nagy mennyiségű acélnyersanyaghoz, és példamutató a logisztikai rendszere. A vállalat saját vasúti és kikötői infrastruktúrája most kerül kibővítésre, hogy az acél beszerzését, vasúti és vízi szállítását optimalizálni lehessen.

Mintaszerű mérleg: Egy tonna acélhulladék felhasználásával 650 kg vasércet és 0,5 tonna szenet lehet megtakarítani, valamint 1 tonnányival kevesebb CO₂ keletkezik.

Erős egység: A REMONDIS 2007 óta 60%-os rész tulajdonos a TSR-csoportban.

Meddig elegendőek a nyersanyagtartalékok a fontosabb fémek esetében (években meghatározva)?

Forrás: IW, 2008

Ügyfeleink tapasztalatai

Háromszor világosabb, háromszor tisztább!

A REMONDIS OLPE A TRILUX GMBH & CO. KG PARTNERE A HULLADÉKKEZELÉSBEN

A név kötelez. Az arnsbergi Lenze család tulajdonában lévő közép vállalat 1949-ben kapta ma is szépen csillogó nevét: TRILUX. A név a latin tri (háromszoros) és a lux (fény) szavak összetétele. Az alapötlet az volt, hogy az alacsony feszültségű fénycsövek továbbfejlesztésével olyan világítótesteket hozzanak létre, melyek háromszor annyi fényt adnak, mint a hagyományos izzók. A példátlan sikertörténet révén a dél-vesztfáliai csapat a világ egyik leginnovatívabb világítótest-gyártója lett. A növekedés azonban új kihívásokat is hozott magával. Az egyik a környezetkímélő és fenntartható hulladékkezelés. Ehhez viszont a TRILUX GmbH & Co. KG egy másik vesztfáliai családi vállalat szaktudását veszi igénybe: a REMONDIS-ét.

Amikor arra került sor, hogy a TRILUX hulladékkezelési folyamatait, különösen az üzemben belüli hulladékmozgást a törvényi előírásoknak megfelelően tovább javítsák, a REMONDIS ingyen végezte el az üzemi helyzet részletes elemzését. A REMONDIS hulladékgügyi szaktanácsadói felismerték, hogy a gyártás folyamatában a több kisebb hulladékgyűjtő hely alkalmazásával végzett decentralizált szemétkézelés magában rejti az optimalizálás lehetőségét. Az üzemi csarnokokból a tárolókat csak egyesével lehetett a hulladékgyűjtő helyekre vinni. Ehhez pedig a cég különféle részlegein összességében igen sok embert kellett foglalkoztatni.

A REMONDIS felmérte az üzemi csarnokokban használt összes hulladékgyűjtő edényt és az üzemben belüli kezelési utak időráfordítását. Az elemzés kiterjedt továbbá a hulladékgyűjtő helyeket érintő összes folyamatra, a hulladék mennyiségének meghatározására üzemcsarnokokra lebontva, az üzemben belüli hulladékkezelés részletes fényképes dokumentációjára és további folyamatleírásokra. A vizsgálat eredménye megmutatta, hogy hol

van lehetőség a helyzet javítására. Az egyes üzemszempontok hulladékgyűjtési rendszere részben nem volt egységes. A tárolórendszerek feliratozása esetenként nem volt megfelelő ahhoz, hogy a munkatársaknak információval szolgáljon a hulladék gyűjtéséről és szelektálásáról. Az üzemben belül túl nagy személyzeti igényt támasztott a hulladékokkal való foglalkozás, hiszen a gyűjtőket csak egyesével lehetett szállítani és kézi erővel kiüríteni. Maguk a gyűjtőedények sem voltak már alkalmasak a hasznosítható anyagfrakciók befogadására.

A TRILUX-szal együtt a REMONDIS szakemberei kidolgozták azt a tervet, mely lényegében a hulladékszelektálás optimalizálásáról és a hulladékok begyűjtésének átszervezéséről szólt. Elsősorban az ipari hulladék, fólia, papír, karton, fémhulladék gyűjtésére használt edényeket cserélték le korszerűbbekre, melyek megkönnyítik a felsorolt anyagok tiszta frakciókat eredményező gyűjtését. Ennek során nemcsak a külső megjelenés vált egységessé, hanem a hulladék üzemben belüli szállítási útjai is lerövidültek az úgynevezett hulladékszigetek bevezetésével. A várakozási idők csökkentése érdekében a hulladékrámpánál edényvárakoztatót is kialakítottunk. A tárolóedények ürítése emelő- és borítószervezetek segítségével, gépileg történik, így az ürítési idő 40 másodpercre rövidül. Az elektromos meghajtásnak köszönhetően az ürítés ma már sokkal csendesebb is.

A hulladékanyagok összegyűjtése kapcsán a válogatás és a szervezés optimalizálása költséget takarít meg.

„Az egyre növekvő költségérzékenység időszakában fontos, hogy egyedi hulladékkezelési megoldásokkal sikerüljön a versenyből kiemelkedni.”

Dieter König, a REMONDIS Olpe ügyvezető igazgatója

Christian Senft, a TRILUX hulladékügyi megbízottja így jellemzi a REMONDIS-szal való együttműködést: „Őszintén szólva a projekt méretéből adódóan a tervezés és indítás időszakában még voltak aggályaim. De az üzemszarnokokon belüli és kívüli új hulladékédeény-parkolók kialakítása, a segédeszközök üzembe helyezése és a különféle edények hozzárendelése a nálunk előforduló 65 különféle hulladékfrakcióhoz szinte zökkenőmentesen ment végbe. A kisebb kezdeti nehézségeket Christel Fortagne asszony, aki a REMONDIS Olpe részéről foglalkozott cégünkkel, és Steffen Drüggen, a REMONDIS projektmérnöke, mindig időben és zökkenőmentesen tudta megoldani. A REMONDIS partnerré választásával a TRILUX előtt új távlatok nyíltak meg.”

Hogy az irodai helyiségekben is zökkenőmentes legyen a begyűjtés, a TRILUX és a REMONDIS már az együttműködés kezdetén bevezette az igazgatási részlegen a szelektív hulladékgyűjtést, s ebbe a takarító szolgálatot is bevontuk. Az intézkedések sikerét elősegítendő a munkatársak körében átfogó információs rendszert vezettünk be a hulladékok témakörében, és a REMONDIS szakemberei segítettek a hulladékkezelés megszervezésében. Így mára a TRILUX-nál nemcsak háromszorosan fénylő és barátságos minden, de a REMONDIS-nak köszönhetően teljesen környezetbarát és tiszta is.

A tárolóedények ürítése emelő- és borítószerkezetek segítségével, gépileg történik, így az ürítési idő 40 másodpercre rövidül. Az elektromos meghajtásnak köszönhetően az ürítés ma már sokkal csendesebb is.

Forrás: Trilux

REMONDIS Olpe

A REMONDIS Olpe GmbH a dél-vesztfáliai régió legnagyobb hulladékkezelő cége. Három telephelyén (Olpe, Siegen és Meschede) dolgozó 140 alkalmazottjával a cég kb. 600 000 fő hulladékának kezeléséről gondoskodik. A REMONDIS Olpe elődje az 1996-ban alapított családi vállalat, az AKM Olpe GmbH volt. Ebben 2005-től kezdetben 60%-os részesedéssel vett részt a REMONDIS, majd a 2007-ben történt újraszervezése után a cég a REMONDIS-konzern teljes tulajdonú tagja lett. A vállalat megvásárlásával a REMONDIS Olpe alapvető szerkezetváltást hajtott végre. A korábban nagyrészt a régió határain túlnyúlóan végzett konténeres szolgáltatások helyett a vállalat ma a nem veszélyes hulladékokkal kapcsolatos szolgáltatások teljes palettájával áll a kis- és nagyipar, valamint a kereskedelem rendelkezésére. Emellett a REMONDIS Olpe az elmúlt években a kommunális hulladékkezelés területén is erős helyet szerzett.

Olpe Üzemegység
(válogatómű és
szelektív hulladék-udvar)
Raiffeisenstraße 39 + 12
D-57462 Olpe
Tel.: +49 2761 923-0
Fax: +49 2761 923-500

Siegen Üzemegység
Eisenhüttenstraße 20
D-57074 Siegen
Tel.: +49 271 6907-0
Fax: +49 271 6907-192

Meschede Üzemegység
Am Steinbach 11
D-59872 Meschede
Tel.: +49 291 9529-716
Fax: +49 291 9529-719

„A REMONDIS partnerré választásával a TRILUX előtt új távlatok nyíltak meg.”

Christian Senft, a TRILUX hulladékügyi megbízottja

Új szabályok vonatkoznak a veszélyes hulladékokra: Az igazolási és engedélyezési eljárásokat 2010 áprilisától digitálisan fogják intézni.

Igazolási rendszer

Célegyenesben az elektronikus igazolási eljárásrend

A REGISTA[®] EGYENGETI AZ UTAT A NÉMET HULLADÉKTÖRVÉNY ÚJ KORSZAKA FELÉ

Már csak néhány hét, és a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos összes igazolást elektronikus formában kell majd benyújtani. A REGISTA[®] szoftver révén a REMONDIS kítűnő feltételeket teremt a törvényi előírások zökkenőmentes gyakorlati megvalósításához.

A visszszámítás megindult: Németországban 2010. április 1-től életbe lép az elektronikus hulladék-igazolási eljárásrend (eANV – elektronisches Abfallnachweisverfahren). Ettől a naptól kezdve a kísérodokumentációt, a hulladékkezelési igazolásokat és részben az átvételi igazolásokat is már csak elektronikus úton lehet intézni. Az elektronikus benyújtás kötelezettsége mellett az eANV az operatív megvalósítás kereteit is meghatározza. Így például biztonságos internetkapcsolatot és szabványos

felhasználói interfészeket kell használni. Arra is figyelni kell, hogy az igazolások és egyéb dokumentumok archiválása az előírások szerint történjen.

Az IT-rendszer a jogszabály betartása mellett egyéb előnyöket is biztosít

A digitális korszakba való belépés megkönnyítésére a REMONDIS idejében gondoskodott megfelelő megoldásról, és a REGISTA[®] online portálja révén jövőbe mutató

A REGISTA® legfontosabb előnyei

- Felhasználóbarát és jól érthető szoftverfelület
- Az internetes kapcsolat révén helyfüggetlen rendelkezésre állás
- A hulladékkezelési igazolások automatikus hitelesség-ellenőrzése
- Az elektronikus hulladékregiszter automatikus létrehozása
- A törvényi előírásoknak megfelelő hosszú távú archiválás
- Az adatok kiértékelése után fennáll a lehetőség azok további feldolgozására pl. MS-Excel formátumban
- Az eANV esetleges változásaihoz való folyamatos igazodás
- Részletes referenciaértékelések és hierarchikus jogosultsági körök lehetősége
- A REGISTA esetében nincs szükség aláírási szoftver telepítésére

kezdeményezést tett. Az először 2008 elején bemutatott felhasználói szoftver pontosan igazodik a törvényi előírásokhoz. Gyakorlati megoldást kínál a hulladék keletkezésében, szállításában és kezelésében érintetteknek arra, hogy biztonsággal megfeleljenek a feltételeknek. Emellett a REGISTA®-ban számos olyan egyéb eszköz is van, melyek a nem veszélyes hulladékok adminisztrációját is megkönnyítik. Így például lehetőség van arra, hogy az összes adatot egy közös alapra vezetve a különféle anyagáramok adatait kiválóan ki lehessen értékelni.

A REGISTA® nem csak a REMONDIS több mint 500 telephelye számára készült, hanem kis- és nagyipari, kereskedelmi és a kommunális ügyfelek részére is. Ennek megfelelően a REMONDIS októberben bemutatta a programot a kölni ENTSORGA-ENTECO nemzetközi környezetvédelmi és újrahasznosítási gazdálkodási szakvásáron. „A látogatók kivétel nélkül igen pozitív visszhangja egyértelműen megmutatta, hogy sikerült kielégítenünk az egyszerre kényelmes és egyszerű megoldás iránti igényt. Sőt! Sok ügyfelünk máris a portál használata mellett döntött” – mondja Jürgen Feiler, a REMONDIS Industrie Service kereskedelmi igazgatója.

Jók az első gyakorlati tapasztalatok

A REGISTA®-val 2008 novemberétől kezdve a REMONDIS számos telephelyén próbaüzemet kezdtek, melyek sikeresek voltak. A portál 2010 januárjától a vállalat minden pontjáról elérhető. Azok az ügyfelek, akik a szoftvert használni szeretnék, máris igényelhetik az ehhez szükséges hozzáférést. A ZKS-Abfall (Hulladékügyi Koordinációs Központ), a tartományok központi koordinációs helyé felé történő kötelező regisztrációt is elintézi a REMONDIS. Már az aláíráshoz szükséges elemeket is meg lehet rendelni. Ezek lehetővé teszik a dokumentumok hiteles elektronikus aláírással való ellátását.

Az elektronikus igazolásokra való átállás révén a ma még megszokott űrlapok kora hamarosan lejár.

Veszélyes hulladékok begyűjtése

Örökzöld klasszikus

FONTOS FELADAT MARAD A KIS MENNYISÉGEK BEGYŰJTÉSE

A veszélyes anyagok mobil és helyhez kötött begyűjtőhelyei már hagyománnyal rendelkeznek. Már több mint 20 éve biztosítják, hogy a veszélyes, de kis mennyiségű hulladékok is szakszerű kezelésre vagy hasznosításra kerüljenek. Már eddig is hosszú története ellenére a veszélyes anyagok elkülönített gyűjtése ma éppoly időszzerű, mint bármikor.

A REMONDIS-on belül az Industrie Service (Ipari Szolgáltatások) részlegbe tömörítettük a veszélyes hulladékok begyűjtésével kapcsolatos tevékenységeket. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ez a szegmens csak vállalatokról gondoskodik. A gyűjtőszolgálat lakossági igényeket is ellát, méghozzá több mint 120 városban, járásban és településen. A szolgáltatást Bramschéből irányítják, és Németország-szerte 10 telephelyről kiindulva végzik.

A lejárt gyógyszerektől kezdve a tisztítószereken át a tisztítóbenzinig: sok esetben a kis mennyiségű hulladékokban is lehetnek olyan anyagok, melyek veszélyesek az emberek vagy a környezet számára.

Szolgáltatásunk települések, magánszemélyek és magángazdasági résztvevők számára

Legyen szó akár veszélyeshulladék-gyűjtő autóról vagy gyűjtőtelepről: a REMONDIS mindkét módszert használja. Az optimális megoldás megtalálása érdekében a vállalat tanácsot is ad kommunális ügyfeleinek, hogy a lakossági szolgáltatást hogyan tudják legalkalmasabb módon megszervezni. Mert a jól kialakított átvételi időpontok és a könnyen elérhető átvétőhelyek révén érhető el általános elfogadottság és nagy le-

adott hulladékmennyiség. Az kisipari

veszélyes hulladékok begyűjtésében

főképp a

teljes körű szolgáltatás az erősségünk. Ennek keretében a REMONDIS házhoz megy a veszélyes hulladékokért. Mivel a szolgáltatások országszerte mindenütt elérhetőek, olyan vállalatok hulladékkezelése is megoldható, melyek szerteágazó telephely-hálózattal rendelkeznek.

Különleges szaktudás nélkül lehetetlen

A veszélyes hulladékok begyűjtése kényes ügy, gyakorlott szakembereket kíván. Hiszen a problémás hulladékokat az átvételkor szakszerű vizsgálatnak kell alávetni, ellenőrizni, válogatni, csomagolni és jelöléssel ellátni. A gyűjtőállomásoknak is magas színvonalúnak kell lenni. A kommunális szegmensben a veszélyes anyagokra vonatkozó szabályozások, különösen a TRGS 520 (Technische Regel für Gefahrstoffe 520 – Veszélyes anyagokra vonatkozó szabályozás 520) számos biztonsági előírást tartalmaznak. Így nyilatkozik erről Silvia Barnasch, a veszélyes hulladékok begyűjtésével foglalkozó részleg vezetője: „Támogatást nyújtunk az átvétőhelyek tervezése és kialakítása során. Ezzel hozzájárulunk ahhoz, hogy a veszélyes anyagok begyűjtése az maradjon, ami már ma is: a modern hulladékkezelési rendszerek fontos része.”

A szakképzés távlatokat nyit

A GYAKORLATRA KONCENTRÁLÓ KÉPZÉS MINDEN ÉRINTETT SZÁMÁRA ELŐNYÖS

Az újrahasznosítási gazdaságban specialistákra van szükség. Ez különösen igaz a veszélyes hulladékok tekintetében. A szakértelem hosszú távú biztosítása érdekében a REMONDIS maga végzi a képzést. Az általános szakmai ismereteket speciális szaktudással ötvözve sokszorosan fokozódik a képzés értéke.

Kép: Hildegard Wekenborg-Plecke/Bramscheer Nachrichten

Az Osnabrück melletti Bramsche mintegy 31 000 lakosú kisváros. A REMONDIS a város legnagyobb munkáltatójának és képzéssel foglalkozó üzemeinek egyike. A Rajna-Elba-csatorna mentén elhelyezkedő üzemhálózatában a vállalat folyékony, kenőcsös és szilárd állagú hulladékok feldolgozását végzi. Több mint 600 különféle anyag tárolására, kezelésére és a lehetőségek szerinti feldolgozására kerül sor. Ezek igazán alkalmas körülmények kémiai jellegű szakképzés folytatására.

Ugródeszka a szakmai élet felé

Jelenleg a REMONDIS bramschei telephelyén hat jövődó szakember tölti tanulói idejét, akik vegyipari technikus vagy vegyipari szakmunkási képesítést kapnak majd. A teljes tevékenységi kört megismerik – a mintavételtől és elemzéstől kezdve a különféle kémiai-fizikai vagy termikus hulladékkezelő berendezések irányításán át azok

felügyeletéig. Hogy a végzős diákok és a vállalatok egymásra találjanak, a REMONDIS idejében segítséget nyújt. Az iskolákban bemutatjuk a szakképzési lehetőségeket, részt veszünk a két évente megrendezésre kerülő szakképzési börzén, és gyakorlati helyeket biztosítunk.

A jövőre figyelve

A REMONDIS-nál Bramsche csak egy példa a sok közül, mert a vállalatcsoport minden területén igen komolyan vesszük a szakképzés kérdését. Nemcsak az utánpótlás kineveléséhez való hozzájáruláson van a hangsúly. Jövőbe tekintő személyzeti politikánk célja az, hogy a szakértő tudás idejében történő megalapozásával a hosszú távú fejlődés lehetőségét biztosítsuk. Nem utolsó sorban arról is szó van, hogy felelősséget vállalunk. Hiszen a képzés biztosítja a foglalkoztatást, s ezzel hozzájárul a régióban az életszínvonal növeléséhez.

A képzési börzén Viktor Gärtner, az egyik bramschei diák mutatta be a vegyipari technikus munkáját.

Ágazati szakismeretek első kézből: Jelenleg több mint 600 tanuló szerez szakképesítést a REMONDIS keretein belül.

Újrahasznosításon alapuló gazdálkodás

Álomcsapat a dokumentum- logisztikában

A REMONDIS DATA OFFICE ÉS A RHENUS OFFICE SYSTEMS EGYESÍTI ERŐIT, ÉS KITERJESZTI SZOLGÁLTATÁSI KÖRÉT

A REMONDIS Data Office több mint 20 éves sikeres munkája nyomán megalapozta hírnevét a piacon az irat- és adat-hordozó-megsemmisítés és az irodai hulladékkezelési logisztika szakértőjeként. Idén a vállalat a Rhenus égisze alatt egyesült a Rhenus Office Systems-szel. Az új álomcsapat Rhenus Data Office néven mostantól a dokumentumlogisztika körébe tartozó szolgáltatások teljességét kínálja ügyfeleinek: a postázótól és digitalizálástól kezdve a személyzeti nyilvántartási ügyeken át az iratmegsemmisítésig.

„A kibővített szolgáltatási kör ügyfeleink javát szolgálja, akik saját szervezeti felépítésük szempontjából juthatnak előnyökhöz”

Jens Kumbrink, a Rhenus Data Office ügyvezető igazgatója

Az új helyzetben a REMONDIS és a Rhenus testvérvállalatként tovább fejleszti az az együttműködést, mely az iratmegsemmisítés és archiválás terén már régóta sikeres volt. Az új Rhenus Data Office ügyfelei számára ez szélesebb szolgáltatási kört jelent a már bevált formák mellett. A korábban megszokott munkatársak megmaradnak. „A kibővített szolgáltatási kör ügyfeleink javát szolgálja, akik saját szervezeti felépítésük szempontjából juthatnak előnyökhöz” – hangsúlyozza Jens Kumbrink, aki korábban a Rhenus Office Systems vezetője volt, most pedig ügyvezető igazgatóként a teljes dokumentumlogisztikai láncért felelős. „Hiszen a Rhenus kiváló szolgáltatásokat jelent a dokumentumlogisztika terén.”

Vezető szolgáltatóként a vállalat Európa-szerte több mint 10 000 ügyfelet lát el. A megbízástól függően a Rhenus egyszeri feladatokat is ellát, de rendszermegoldásokat is kínál, melyek a dokumentumok teljes életciklusát végigkövetik. Jelenleg a Rhenus több mint 100 millió archivált ügyféldokumentumért vállal felelősséget, melyekre a legszigorúbb biztonsági előírások vonatkoznak.

A postázótól az irattárig: papíron és digitálisan

A tevékenység egyik fontos pontja a postázó teljes vagy részleges átvétele. A professzionálisan megszervezett és korszerűen felszerelt postázó az egész szervezetre kiter-

jedően felgyorsítja az információáramlást: Ha a bejövő iratokat azonnal digitalizálják, akkor azok feldolgozása hatékonyabb lesz, gyakran akár automatizálni is lehet a későbbi lépéseket.

A Rhenus az irattári állományok digitalizálásában is nagy tapasztalatot szerzett – legyen szó bármekkora iratmenyiségről. A kényes iratok, például a személyi, hitel- és szerződési akták feldolgozása és digitalizálása egyedileg történik. Ilyen referenciákkal a vállalat a közsféra partnere is lehet: egy hivatali irattár korszerűsítése gyakorta igen nagy költségigényű – ha ezt a feladatot külső vállalkozó végzi el, akkor a megbízó beruházási költségeket takarít meg, kevesebb a ráfordítás, és nő a kalkulációs biztonság.

Az akták és adathordozók tárolására a Rhenus Németország-szerte tart fenn Dokumentum-központokat. Az ott tárolt archív anyagokat interneten keresztül meg lehet rendelni, s azokat valós formájukban vagy digitális képként kiszállítjuk. Ahol pedig nincs elég szakképzett vagy lelkes dokumentációs munkatárs, ott a Rhenus másképp segít: szolgáltatási körünkhöz tartozik a munkavállalók közvetítése is, a törvényi szabályozás szerint. A REMONDIS és a Rhenus így egyesült erővel nyújt teljes körű és kiváló szolgáltatásokat a dokumentumlogisztika területén.

A Rhenus Data Office teljes körű és kiváló szolgáltatásokat nyújt a dokumentumlogisztika területén.

7600 tonna szennyezett földet kellett szakszerűen és környezetkímélő módon kezelni.

Talajszanalízis

Elhagyott ugarból teljes értékű házhelyek

A REMONDIS PRO TERRA EGY KORÁBBI LAKKGYÁR TERÜLETÉT RENDEZI GRONAUBAN

REMONDIS®

Az egykori vesztfáliai lakkgyár, a Brocolor területén a gyártással kapcsolatos különféle anyagok és oldószerek szakszerűtlen kezelése miatt korábban jelentős talaj- és talajvízszennyezés történt. Mivel a terület kedvező, belterületi fekvésű, és a jövőben lakónegyed építésére szeretnék értékesíteni, a Pro Terra talajkezelői hozzáfogtak, hogy a szennyezett ipari ugarterületet egészséges léletté válóvá változtassák.

A lakosság védelme és biztonsága minden munka kapcsán elsődleges.

A Brocolor néven ismertté vált lakkgyárban a lakk- és festékgyártás 1984-ig a központi helyen fekvő Mül-lerstrassén folyt. Miután a cég telephelyét egy ipari területre költöztette, a korábbi gyárépületet lebontották. A bontási munkálatok során megállapították, hogy a talaj és a talajvíz illékony káros anyagokkal (pl. BTEX – benzol, toluol, etilbenzol, xilol), hígítókkal és más anyagokkal szennyezett.

Széles körű talaj- és talajvízvizsgálatok után 1998-ban a cégtulajdonos üzembe helyezett egy talajvíztisztító berendezést. A cég 2002-ben csődbe ment, ettől kezdve a Borken járás vállalta a költségeket. A későbbiekben az Altlastensanierungs- und Altlastenaufbereitungsverband NRW (AAV – Észak-Rajna-Vesztfália Régi Szennyezések Szanálásának és Kezelésének Egyesülete) is részt vett a projektben. Az AAV anyagi és technikai támogatásával 2009 májusa óta folyik a terület szanálása. A REMONDIS ProTerra GmbH a munkálatokban fővállalkozóként vesz részt. Egy nyilvános pályázat keretében a REMONDIS leányvállalata 10 másik versenytársat tudott legyőzni a hasonló szanálási munkák kapcsán szerzett széleskörű tapasztalatai alapján.

A talajvíz szintjének süllyesztése után a munka két területen folyik. Az egyes részterületeken szádfalemeket vernek le 7 méter mélységig, hogy a szennyezett talajt ki lehessen emelni. A projekt legfontosabb feladata a 7600 tonna szennyezett talaj ártalmatlanítása. A belvárosi fekvés miatt különösen is hangsúlyt fektetünk a lakosság és a közeli általános iskola tanulóinak védelmére és

biztonságára. A zaj, por és rossz szagok okozta kellemetlenségeket igyekszünk az összes technikai lehetőség bevetésével minél inkább lecsökkenteni. A szennyezett anyagok elszállítása és a tiszta töltőhomok beszállítása afféle logisztikai mestermunka, mert az építési területen és a környékén is szűkös a hely. Mire a munkálatok befejeződnek, kb. 600 nyergesvontató halad majd át a „tű fokán”, vagyis az építkezés „lombkapu” néven is emlegetett bejáratán. Miután a gödröt feltöltöttük homokkal, a területet visszaadhatjuk Gronau városának. Akkor már semmi sem áll egy későbbi lakáscélú beépítés útjában – tiszta talajon.

A REMONDIS ProTerra GmbH az ásványi hulladék és a régen felhalmozódott hulladékok kezelésének specialista. Fővállalkozóként a cég végzi az összes részfeladatot a számításoktól kezdve a kivitelezésen át az ártalmatlanításig. Ennek kapcsán évente kb. 600 000 tonna anyagot kezelünk.

Háttér-információk az AAV-ről

Az Altlastensanierungs- und Altlastenaufbereitungsverband NRW (AAV – Észak-Rajna-Vesztfália Régi Szennyezések Szanálásának és Kezelésének Egyesülete) végezteti el az olyan régi szennyeződést hordozó területek szanálását, melyeknél ezt az eredeti felelősségviselő nem tudja megtenni. Az AAV hátterében a közsféra és a magán-gazdaság, ezen belül részben a REMONDIS, önkéntes együttműködése áll. Jelenleg a szövetség évente kb. 10 millió eurót fordít szanálásra. A szanált és értékesített területekből befolyó összegeket új projektekbe fektetik.

A régi ipari területből a REMONDIS ProTerra segítségével elsőrendű lakásépítési terület válik.

Az újrahasznosítási gazdálkodás nemzetközi hírei

Szerkezetváltás Törökországban

A REMONDIS TOVÁBB BŐVÍTI TEVÉKENYSÉGI KÖRÉT

Törökországban érezhető a változás szele: az Unióhoz való csatlakozásra való tekintettel az ország egyre inkább az EU jogrendszere felé veszi az irányt. A felzárkózási folyamatok jövőbe tekintő támogatása érdekében a REMONDIS erősíti vállalati aktivitását a víz- és újrahasznosítási gazdálkodás terén.

Törökországban a tisztító-művek és vízművek üzemeltetését gyakran magánszolgáltatók látják el.

A REMONDIS immár három éve van jelen Törökországban, és rövid idő alatt jelentős sikereket ért el. Most a már meglévő alapok jelentős kiszélesítésének jött el az ideje. A központi feladat a szolgáltatási kör és az infrastruktúra fejlesztése, valamint az erősebb helyi jelenlét.

Vízgazdálkodás saját fennhatóság alatt

Az eddigi tevékenység fontos alappillére a REMONDIS Sistem Yapi török-német vegyes vállalat volt. A REMONDIS 2009 elején vette meg a vegyes vállalat korábban

Sistem Yapihoz tartozó részeit, mely ezáltal most már teljesen vállalatcsoportunk része lett. A változás hangsúlyozására az egyébként továbbra is a török jogszabályok szerint működő vállalat új nevet kapott: REMONDIS Su ve Atiksu Tecnolojeri AS. „Su” törökül vizet jelent; „Atiksu” pedig szennyvizet. A név tehát a cég szakterületét hangsúlyozza. A REMONDIS Su fő tevékenységi területe jelenleg 10 vízgazdálkodási üzem irányítása, melyek elsősorban kommunális ügyfeleket szolgálnak ki. Törökországban a tisztító-művek és vízművek üzemeltetését gyakran magánszolgáltatók látják el. Ez eddig határozott időre szóló pályázatok útján valósult meg, melyek a török kommunális közbeszerzési jog hatáskörébe tartoznak.

Isztambul a közös központ

Az újrahasznosítási gazdálkodás területének fejlesztése érdekében az idei év közepén külön vállalat alakult – a REMONDIS Atik. A két cég pedig együtt költözött egy Isztambul ázsiai részének központjában lévő irodaházba. Innen történik az összes kereskedelmi tevékenység irányítása és a REMONDIS által működtetett üzemek összehangolása és felügyelete. A jelenlegi projektek nagyrészt

kommunális tisztítóművek. Ezek mérete 15 000 és 1 550 000 lakosegyenérték közötti, s mindegyik eleveniszapos módszerrel működik. Ennek során meghatározott baktériumkultúrák anyagcseréjének célzott kihasználásával kerülnek lebontásra a szerves szén-, nitrogén- és foszforvegyületek.

A cég tevékenységi körének új tagja Sivas város vízműve, melyet 2009 eleje óta üzemeltet a REMONDIS. Emellett magánmegbízásból végezzük egy Bursában lévő lerakóhely csurgaléklevének kezelését, és egy antalyai központilag irányított iparterület szennyvíztisztítójának üzemeltetését.

Növekedés és nemzetközi lehetőségek

A REMONDIS Su Törökországban piacvezető, s ennek a pozíciónak a biztos megőrzéséért további lépéseket is tervez. Ennek köszönhetően a kommunális üzemeltetési modelleken túl a vállalat a jövőben egyre erősebben megveti lábát az ipari vízgazdálkodás területén is. Legfontosabb terület ezen belül az anyagáramok irányítása, melynek révén a szennyvíztisztításból származó szilárd maradékanyagok hasznosításra

kerülnek. Ez a szolgáltatás igen népszerű a törökországi ipari ügyfelek körében. A REMONDIS Su nemzetközi szinten is folyamatosan dolgozik tevékenységi körének szélesítésén. A cél Isztambulból kiindulva eljutni a szomszédos országok piacára is, s ezzel tágítani a REMONDIS földrajzi kereteit. Romániában és Bulgáriában már beindultak az első feladatvállalások. A közép-keleti és közép-ázsiai térség feltörekvő országai, Grúzia, Örményország és Azerbajdzsán lehetnek a következő állomások. Mert ahogy Törökországban, úgy ezekben az országokban is sok még a tennivaló.

Reformok: Az egyesült Európa felé tartó úton Törökország a víz- és újrahasznosításos gazdálkodás gyors fejlesztésére törekszik.

A REMONDIS aranyérmét és kitüntetést kapott

A REMONDIS díjazott standja a POLEKO-n Poznanban.

A 21. POLEKO Nemzetközi Környezetvédelmi Szakvásár 2009. november 24-én nyitotta meg kapuit Poznanban. A legnagyobb kelet-európai környezetvédelmi szakvásár idején a „hulladékgazdálkodás”, fővédnöke pedig a lengyel környezetvédelmi miniszter, Maciej Nowicki professzor úr volt.

A nyitott és modern design és a jövőbe tekintő kiállítás a POLEKO számos látogatóját vonzotta a REMONDIS standjára. Szakemberek, települési képviselők és kü-

lönféle cégek tájékozódtak a REMONDIS-nál a víz- és újrahasznosítási gazdálkodás újdonságairól. A lengyel környezetvédelmi miniszter, Maciej Nowicki professzor hivatalos látogatása is mutatta, hogy Lengyelországban egyre fontosabbá válik a környezetkímélő ártalmatlanítás és hasznosítás kérdése. A miniszter érdeklődésének középpontjában a REMONDIS-nak az elektromos szerkezetek újrahasznosítása, a másodlagos tüzelőanyagok gyártása és a vízgazdálkodás terén nyújtott széleskörű szolgáltatásai álltak.

Kitüntetést kapott a REMONDIS

A POLEKO keretein belül a REMONDIS Sanitech Poznan kitüntetést kapott mint az üveghulladékok begyűjtésében élen járó vállalat. Különleges megtiszteltetés, hogy a REMONDIS aranyérmét nyert – kiállítási standját a legjobbnak ítélték. Az Arany Akanthus díjat a versenybírák a stand modern kialakításáért és a témák célratörő megjelenítéséért ítélték a REMONDIS-nak.

Rövid hírek

A REMONDIS új lerakatot nyit Dél-Ausztráliában

A REMONDIS a „Recycling at Work” nevű ausztrál állami támogatási program kapcsán az év második felében a Dél-Ausztrália nevű ausztrál tartományban lévő egyik telephelyét Adelaide-ből Wingfieldbe telepítette át. A

REMONDIS, mely az ötödik kontinensen 1983-ban többek között azzal szerzett nevet magának, hogy bevezette a kereken guruló hulladéktárolókat, középtávon 1 millió dolláros beruházásra számít a wingfieldi telephelyen lévő új hulladéktároló-gyűjtőhely felépítése kapcsán. Emellett a REMONDIS olyan új recycling-szolgáltatással áll a kis- és középvállalatok rendelkezésére, mellyel az egyébként le-

rakóra kerülő hulladék 70%-át lehet újrahasznosítani. Ez két év alatt kb. 50 000 tonnányi hulladéknak felel meg. A REMONDIS Ausztrálián belül Trent Kotz a program felelőse. A szakember azzal számol, hogy a régió környezetbarát termelésre hangsúlyt helyező vállalatai kedvezően reagálnak majd. Ezzel kapcsolatban a REMONDIS egységét hangsúlyozta: „A hulladékkezeléssel foglalkozó többi vállalattól már eleve különbözünk abban, hogy a környezetvédelem jegyében elsősorban az újrahasznosításra törekszünk a lerakóban való elhelyezés helyett.” A REMONDIS szolgáltatásait igénybe vevő első vállalatok egyike a Delfin Lend Lease. A cég projektmenedzsere, Troy Jamieson azzal magyarázta ezt a fontos lépést, hogy vállalata számára a fenntarthatóság témája egyre fontosabbá válik.

Két nemzet mozgalmas történelme

A NORBERT RETHMANN RÉSZVÉTELÉVEL LÉTREJÖTT KÖNYV MEGVILÁGÍJTJA A NÉMET–LENGYEL KAPCSOLATOKAT

Különleges könyvet mutatott be a Laetitia Alapítvány Varsóban. A „Doppelbild Polen-Deutschland 1939-2009” (Lengyelország–Németország kettős könyve 1939-2009) című könyv témája a két ország közös történelme a második világháború kitörésétől kezdve. Különös vonzerőt ad a kiadványnak az a két visszaemlékezés, mely Andrzej Jacek Blikle professzortól és Norbert Rethmantól származik. Mindketten 1939 szeptemberében születtek, egyikük Varsóban, másikuk Lünenben.

Sok éves egyetemi tevékenységet követően Blikle professzor Varsó egyik kedvelt, családi tulajdonú cukrászdáját vezette, illetve további üzletekkel bővítette. Norbert Rethmann pedig kis helyi szállítót vállalatát világszerte működő vállalatcsoporttá fejlesztette. A kelet és a nyugat sikeres vállalkozója részletes interjúban vázolja fel személyes benyomásait és élményeit a háború utáni időktől napjainkig.

A mindkét nyelven megjelenő 120 oldalas könyv gazdagon illusztrált. Különösen is a fiatal generációnak szeretne képet adni Lengyelország és Németország kapcsolatáról – az ellenséges időktől kezdve a megbékélésen át az együttműködésig, és az új Európa felépítésében való közös munkálkodásig. A kiadvány pdf formátumban megtalálható a világhálón is:

www.fundacja-laetitia.eu

A REMONDIS leányvállalata, a WAL-Betrieb kapta az üzemeltetési megbízást az Elba-menti Mühlbergben

A brandenburgi Mühlberg an der Elbe városa (Dél-Brandenburg) saját szennyvízkezelő művének kereskedelmi üzemeltetésére egy európai szintű közbeszerzési eljárást követően a dél-brandenburgi Senftenbergben lévő Wasser-verband Lausitz Betriebsführungs GmbH (WAL-Betrieb – Lausitzi Vízmű Üzemeltető Vállalat) javára döntött. Ezzel a REMONDIS Aqua leányvállalata ismét sikeresen szállt versenybe vízgazdálkodási szolgáltatásaival, és tovább szélesítette tevékenységi körét Németország keleti részén. A megbízás révén a WAL-Betrieb fogja többek között a díjak és vitás ügyek intézését, a könyvelést, a gazdasági tervek készítését és az éves záróelszámolókat végezni.

„Az új tartományokban már most is 30 településnek adunk gazdasági tanácsokat a vízellátás és szennyvízkezelés terén, s így szaktudásunk révén hozzájárulunk a kommunális szolgáltatók díjainak stabilan tartásához” – magyarázza Marten Eger, a WAL-Betrieb ügyvezető igazgatója.

Mühlberg városa Brandenburg tartomány délnyugati részében fekszik, az Elba-Elster járásban, és Szászországgal határos. A tájat az Elba és néhány mesterséges bányató jelenléte jellemzi. Mühlbergben 4500-an élnek, közülük 3400-an használják a központi csatornarendszert.

Munkatársunk a kezdetektől fogva

GERHARD RÖTTGEN, A BUCHEN IGAZGATÓJA NYUGDÍJBA MEGY

„Mi, itt a Buchennél ...” Nincs még egy ember, aki úgy testesítette volna meg ezt a jelmondatot, mint Gerhard Röttgen, a Buchen UmweltService GmbH-nál (Buchen Környezetvédelmi Szolgáltató Kft.) töltött sok-sok éve alatt. Mindaz, amiről a Buchen csoport szól és amivel foglalkozik 1966 óta, mindaz ami mozgatta és ami lendületet adott, el sem lenne képzelhető Gerhard Röttgen nélkül. 1986 óta vezette sikeresen a vállalatot kollégájával, Wolfgang Balterrel, aki sajnos 2008-ban elhunyt.

Gerhard Röttgen, a Buchen csoport ügyvezető igazgatója 2010 januárjában 43 évi munka után nyugdíjba vonul.

A kölni székhelyű Buchen csoport Európa vezető ipari szolgáltató vállalatának egyike. Az 1844-ben pumpagyárként alapított cég később a gyártás helyett a szolgáltatói szerepkör felé fordult, és 1957-ben megkezdte tisztítási és hulladékkezelési tevékenységét az ipar részére. A Buchen Group 2300 dolgozója 2008-ban kb. 320 millió euró forgalmat bonyolított. A vállalat mindenütt jelen van, ahol finomítók, vegyi üzemek vagy nehézipari vállalatok működnek.

Egy mindig szívesen mesélt anekdota szerint Gerhard Röttgennek annak idején mindössze 10 perc kellett ahhoz, hogy meggyőzze Richard Buchent, aki felvette

őt a vállalathoz. Akkor még alig több mint harmincan dolgoztak a cégnél. Richard Buchen jó érzéssel választott, mert a szolgáltatói gondolatvilág a kereskedelmi képzettségű Gerhard Röttgennek igazán sajátja. „A kollégákkal és kolléganőkkel együtt mindig újra képesek legyünk ügyfeleink jó szolgáltató partnereiként dolgozni” – ma is ez vezérli a most távozó igazgatót. A Buchen csoport ügyvezető igazgatói feladatai mellett Gerhard Röttgen igen aktívan vett részt szövetségi feladatok végzésében is. A Bundesverband für Sonderabfallwirtschaft (Német Veszélyeshulladék-Gazdálkodási Szövetség) alapító tagja volt, és tagja volt a vezetőségnek egészen 1996-ig, a BDE-vel való egyesülésig. Azt követően a veszélyes hulladékokkal foglalkozó szakosztály elnökségében, illetve vezetőségében tevékenykedett. Sokszínű feladatai között találjuk még a Köln-Aachen régióban létrehozandó veszélyeshulladék-lerakó létrehozására alapított Industrie-Müllverband Köln-Aachen (Ipari Hulladékszövetség) munkálataiban való részvételt 1968 óta, az RZR Herten politikai szándékként megnyilvánuló kihasználása az észak-rajna-vesztfáliai veszélyes hulladékok ártalmatlanítására, valamint az Abfallentsorgungs- und Altlastensanierungsverband Nordrhein-Westfalen (AAV – Észak-Rajna-Vesztfália Hulladékkezelői és Régi Szennyezések Szanálatási Szövetsége) keretein belül végzett munkáját.

Gerhard Röttgen az évek alatt magánemberként is a Rajna-vidékhez kötődött. A Kölni Karnevál egyik hagyományörző egyesülete, a Blaue Funken tagja 1999 óta. Ezen a területen is kariert futott be az egyébként született westerwaldi: mostanra elnökhelyettesként áll az egyesület szolgálatában testestül lelkestül. Szakmai sikereihez biztos háttérrel jelentett a számára oly fontos család: felesége, Ingrid, akivel hamarosan 40 éves jubileumot ünnepelhetnek, valamint három gyermeke és hat unokája. Egy dolog biztos: Gerhard Röttgen az egyébként oly megérdemelt nyugdíjas évek alatt sem áll majd meg: hisz a szenvedélye a motorozás.

50 éves születésnap gratuláció: Gerhard Röttgen és Norbert Rethmann

◀ Luke Agati, a REMONDIS Australia ügyvezető igazgatója, és Jay Watherill Dél-Ausztrália Környezetvédelmi és Természetvédelmi minisztere

▼ Norbert Rethmann és Andrzej Jacek Blikle professzor az ünnepélyes varsói könyvbemutatón szeptember 4-én

▲ A REMONDIS új igazgatási épülete Lünenben már majdnem kész

◀ Franky, az FFN rádió riportere a REMONDIS-nál Hannoverben

◀ A REMONDIS igazgatóságának tagja, Egbert Tölle egy szerkesztőségi megbeszélésen

▲ balról jobbra: Siegfried Kochanek, a ReFood GmbH ügyvezetője; Jörg Lange, Malchin város polgármestere; Marc Reinhardt, tartományi parlamenti képviselő; Siegfried Konieczny, Demmin tartomány tanácsosa; Jürgen Seidel, Mecklenburg-Előpomeránia gazdasági minisztere; Norbert Rethmann, a RETHMANN AG felügyelő-bizottságának tiszteletbeli elnöke egy új üzem megnyitóján Malchinban

◀ Balról jobbra: Marek Plywaczyk, Marketing REMONDIS; Prof. Maciej Nowicki, lengyel környezetvédelmi miniszter; Mariusz Gawelda, a REMONDIS Aqua Sp. z o.o. projektmenedzsere; Marcel Fleischer, a REMONDIS Aqua Sp. z o.o. igazgatóságának tagja

„A víz és a nyersanyagok a természet kincsei. Vagy a REMONDIS termékei.“

> Víz- és újrahasznosítási gazdálkodás

A világ víz- és nyersanyagigénye növekszik. A meglévő mennyiségek azonban egyre apadnak. A víz- és újrahasznosítási gazdálkodás egyik világszinten is legnagyobb vállalatoként a REMONDIS arra törekszik, hogy a természetes forrásokat fenntartható módon megvédjük, és a jövő generáció számára biztosítsuk. Ezzel a céllal dolgozunk a vízellátás és vízkezelés területén, nyerünk vissza nyersanyagokat hulladékból, fejlesztünk ki újrahasznosított termékeket, és bocsátunk rendelkezésre alternatív energiahordozókat. Tevékenységi körünk minden területen átfogja a teljes értékteremtési palettát – hisz a legjobb eredményeket az érheti el, aki mindent egy kézről tud nyújtani. Szeretne többet megtudni a természeti erőforrások és az éghajlat védelme érdekében végzett sokrétű tevékenységünkről? Telefonáljon, vagy küldjön e-mailt! Szívesen adunk tájékoztatást!

Szolgáltatás, víz, nyersanyagok,
termékek és energia. Ma és
holnap is.